

СИЛЛАБУС
ЖҮРЕК-ТАМЫР ЖҮЙЕСІ ПАТОЛОГИЯСЫ,
ПАТОЛОГИЯ СЕРДЕЧНО-СОСУДИСТОЙ СИСТЕМЫ
PATHOLOGY OF THE CARDIOVASCULAR SYSTEM

1. Пән туралы жалпы мәліметтер			
1.1	Факультет/мектеп: Медицина және денсаулық сақтау Ішкі аурулар кафедрасы	1.6	Кредиттер (ECTS): 6 кредит – 180 сағат, оның 120-ы байланыс сағаты (тәжірибелік сабақ)
1.2	Білім беру бағдарламасы (ББ): 6B10114 Медицина 6B10114 Медицина 6B10114 Medicine	1.7	СӨЖ/СРМ/СРД (көлемі): 30 сағат
1.3	Агенттік және ББ аккредиттеу жылы	1.8	СРСП/СРМП/СРДП (көлемі): 30 сағат
1.4	Дисциплина атауы: Жүрек-тамыр жүйесі патологиясы/Патология сердечно-сосудистой патологии/Pathology of the cardiovascular system	1.9	Пререквизиттер: 1. Жалпы патология/Общая патология/General pathology 2. Науқас және дәрігер/Пациент и врач/Patient and doctor Постреквизиттер: Ішкі аурулар/Внутренние болезни/Internal medicine. Педиатрия және неонатология /Педиатрия и неонатология /Pediatrics and neonatology. Хирургия /Хирургия /Surgery. Клиникалық зертханалық диагностика /Клиническая лабораторная диагностика /Clinical laboratory diagnostics
1.5	Пән ID : 103325 Пән коды: PSSS3304	1.10	Міндетті – негізгі пән
2. Пәннің сипаттамасы			
Курсты оқу барысында студенттердің қабілеттерін қалыптастыру: Пән жүрек-қан тамыр жүйесі патологиясының иммунопатогенезін, патоморфологиясын, проблемалардың клиникалық көрінісін (клиникалық синдромдар) және клиникалық бағдарланған фармакологияны зерттеуді қамтиды. Негізгі синдромдарды игеру: клапан аппаратының зақымдануы, коронарлық жеткіліксіздік (жедел және созылмалы), артериялық гипертензия, жедел және созылмалы жүрек жеткіліксіздігі. Науқастың жасын ескере отырып негізделген синдромдық диагностика және емдеу принциптері.			
3 Пән мақсаты			
Жүрек-қан тамыр жүйесі патологиясы бар пациенттерді диагностикалау және басқару бойынша базалық білім мен дағдыларды меңгеру			
4. Пән бойынша оқыту нәтижелері (3-5)			
Пәннің оқыту нәтижесі		ББ бойынша оқыту нәтижесі, Пән бойынша байланысты оқыту нәтижесі (№ ОН ББ паспорты бойынша из паспорта ОП)	
1. Диагностика және емдеу процесінде жүрек-қан тамыр жүйесі патологиясының иммунопатогенезі бойынша білімді қолдану	Білік тілік деңгейі – 3	1. Клиникалық мәселелерді шешу және науқастарға күтім жасау үшін биомедициналық, клиникалық, эпидемиологиялық және әлеуметтік-мінез-құлық ғылымдары бойынша дамып келе жатқан және үнемі жаңартылып отыратын білімді іс жүзінде қолдану және біріктіру;	
2. Жүрек-қан тамыр жүйесінің жиі кездесетін ауруларына байланысты жас ерекшеліктерін ескере отырып,	Білік тілік деңг	2. Науқастармен, олардың отбасыларымен және медицина қызметкерлерімен тиімді ақпарат алмасу мен ынтымақтастық үшін, оның ішінде науқастарға	

диагностикалық және емдік шараларды анықтап, науқасты мақсатты сұрау және физикалық тексеруді жүргізе білу.	ейі – 3	қауіпсіз және тиімді көмек көрсету мақсатында ақпараттық технологияларды пайдалана отырып, тұлғааралық және коммуникативтік дағдыларды пайдалану;
3. Жүрек-тамыр жүйесіне әсер ететін жалпы ауруларға байланысты диагностикалық және емдік шараларды анықтау.	Білік тілік деңг ейі – 3	3. Дәлелді медицина қағидаттарын қолдана отырып, жалпы аурулар мен шұғыл жағдайларды диагностикалауға, емдеуге және алдын алуға қатысы бар ақпаратты жинау, талдау, түсіндіру негізінде науқасқа бағытталған тиімді медициналық көмек көрсету;
4. Жүрек-тамыр жүйесі патологиясы кезіндегі зертханалық және аспаптық зерттеудің негізгі мәліметтерін түсіндіру	Білік тілік деңг ейі – 2	4. Диагностика мен емдеудің тиімділігін, дәлелді және жекелендірілген медицина қағидалары негізінде нақты бір науқасты емдеуде және оның денсаулық қажеттіліктеріне сәйкес нығайтуда клиникалық білім мен дағдыларды біріктіру;
5. ЖҚЖ зақымдануының негізгі синдромдарын анықтау үшін білімді біріктіру: артериялық гипертензия, жүректің ауырсынуы, клапан жүйесінің зақымдану синдромы, жедел және созылмалы жүрек жеткіліксіздігі синдромдары, жүрек ырғағының бұзылуы.	Білік тілік деңг ейі – 3	5. Шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайлар, табиғи және техногендік сипаттағы апаттар, пандемия кезінде, адамгершілік, қауіпсіздік және тиімділік қағидаттарына сай медициналық көмекті уақтылы және тиімді көрсету;
6. Жүрек ауруларын дамытуда, диагностикалауда және емдеуде рөл атқаратын әлеуметтік, экономикалық, этникалық және нәсілдік факторларды сипаттау;	Білік тілік деңг ейі – 2	6. Этика мен гуманизмнің жоғары стандарттарын сақтау негізінде кәсіби міндеттерді адал орындауға кәсібилік пен адалдықты көрсету;
7. Жүрек патологиясын емдеуге арналған дәрілік заттардың жіктелуін қолдану, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын түсіну, жанама әсерлерін талдау, дәрілік препараттарды қолдануға көрсеткіштерді анықтау: антиангинальды, аритмияға қарсы, гипотензивті, гиполипидемиялық, жүрек жеткіліксіздігінің еміне арналған препараттар, перифериялық және веноздық айналымға әсер ететін препараттар	Білік тілік деңг ейі – 3	7. Үздіксіз жеке және кәсіби өсуді қолдау, өзін-өзі бағалау және өмір бойы білім алу негізінде денсаулық сақтау сапасын үнемі жақсарту үшін қажетті қасиеттерді көрсету;
8. Дәрігер-науқас қарым-қатынасының ережелері мен нормаларын ескере отырып, тиімді медициналық сұхбат жүргізу қабілетін көрсету және әртүрлі жас кезеңдеріндегі, қалыпты және қалыптан тыс мінез-құлықтағы, әртүрлі жағдайларда адам мінез-құлқының негізгі принциптерін білу;	Білік тілік деңг ейі – 2	8. Нормативті-құқықтық актілер шеңберінде жауапкершілікпен қызметін жүзеге асыру үшін, оңтайлы медициналық көмекті қамтамасыз ету мақсатында және денсаулық сақтау жүйесінде тиімді жұмыс істеу үшін оларды тәжірибесінде басшылыққа алу;
9. Кәсіби жауапкершілік пен адалдықтың ең жоғары	Білік тілік деңг	9. Науқастардың емдеу нәтижелерін талдау, жана ғылыми деректерге сәйкес емдеу принциптерін сыни бағалау және қолдану;

	стандарттарына адалдығын көрсету;	ейі – 2		
	10. Барлық кәсіби қарым-қатынаста этикалық принциптерді сақтау;	Білік тілік деңгейі – 3	10. Кәсіби міндеттерді атқару және ғылыми зерттеулер жүргізу үшін заманауи ақпараттық-цифрлық технологияларды пайдалана отырып, денсаулық сақтау ұйымдарында қажетті құжаттаманы талдау және жүргізу;	
	11. Үздіксіз кәсіби дайындық пен өз білімі мен біліктілігін арттыру қажеттілігін көрсету;	Білік тілік деңгейі – 3	11. Алдын алу, денсаулықты нығайту және салауатты өмір салтын насихаттау мақсатында денсаулық пен ауруды анықтайтын факторлар кешені туралы білімді қолдану.	
	12. Ғылыми зерттеулерді жүргізу дағдыларын, жаңа білімге ұмтылу мен білімді басқаларға беруді көрсету.	Білік тілік деңгейі – 3	12. Науқастарға көмек көрсетудің сапасына, қауіпсіздігіне және құндылығына назар аударатырып, денсаулық сақтау жүйесінде тиімді жұмыс істеу және оны жақсарту	
5.	Жиынтық бағалау әдістері (белгіленіз (иә – жоқ)/өзіңіздікің көрсетіңіз):			
5.1	Түсіну және қолдану үшін MCQ тестілеу	5.5	Ғылыми жұмыстардың портфолиосы	
5.2	Практикалық дағдыларды тапсыру – миниклиникалық емтихан (MiniСех)	5.6	Бақылау, клиникалық дағдылар	
5.3	СӨЖ (кейс, видео, симуляция НЕМЕСЕ зерттеу жұмысы – дипломдық жұмыс, баяндама, мақала) – шығармашылық тапсырманы бағалау.	5.7	Аралық бақылау: 1-кезең – түсіну және қолдану үшін MCQ тестілеу 2-кезең – практикалық дағдыларды тапсыру (3 курсқа арналған шағын клиникалық емтихан (MiniСех))	
5.4	Ауру тарихын қорғау	5.8	Емтихан: «Медицинадағы ағылшын тілі» қоса алғанда, бүкіл АЖП-1 модуліне арналған. 1-кезең – түсіну және қолдану үшін MCQ тестілеу 2-кезең – Объективті құрылымдалған клиникалық емтихан (ОСКЭ)	
6.	Пән бойынша толығырақ ақпарат			
6.1	Академиялық жыл: 2024-2025	6.3	Кесте (сабақ күні, уақыты): 8.00 ден 14.00 дейін	
6.2	Семестр: 5 семестр	6.4	Орны (оқу ғимараты, кабинет, платформа жиналысқа сілтеме түсіну бойынша ДОТ): №1 қалалық емхана, №7 қалалық емхана	
7.	Дисциплина көшбасшысы			
Дәреже	Толық аты-жөн	Кафедра	Контактты ақпарат (тел., e-mail)	Емтихан алдындағы консультация
Аға оқытушы	Бугибаева А.Б. Айтқұлова М.К	Ішкі аурулар	87024474631	Емтихан сессиясының алдында 60 минут
8.	Дисциплина мазмұны			
	Тақырып атауы	Сағаттар саны	Өткізу түрі	

1	Атеросклероз. Жіктелуі, этиологиясы. Иммунопатогенез, диагностика, емдеу және алдын алу.	6	Формативті бағалау: 1. Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Клиникалық науқастарды қарауға қатысу (Clinical rounds)
2	Кеудедегі ауырсыну. Жүректің ишемиялық ауруы. Классификация. Этиология. Иммунопатогенез. Күштемелі стенокардия. Клиникалық және диагностикалық критерийлері. Жүрек аймағындағы ауырсынудың дифференциалды диагностикасы. Емдеу.	6	Формативті бағалау: 1. Белсенді оқыту әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Функционалдық диагностика бөліміндегі жұмыс 4. Симуляциялық орталықта жаттығу
3	Жедел коронарлық синдром. Классификация. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Емдеу.	6	Формативті бағалау: 1. Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Симуляциялық орталықта жаттығу
4	ST сегментінің көтерілуімен және көтерілуінсіз миокард инфарктісі клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Миокард инфарктісінің асқынулары. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Емдеу.	6	Формативті бағалау: 1. Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Симуляциялық орталықта жаттығу
5	Жедел жүрек жеткіліксіздігі. Классификация. Этиология. Патогенез. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Емдеу.	6	Формативті бағалау: 1. Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Симуляциялық орталықта жаттығу
6	- Артериялық гипертензия синдромы. Классификация. Этиология. Патогенез. Қауіп факторлары. - Артериялық гипертензия. Екіншілік артериялық гипертензияның диагностикасы. Дифференциалды диагностика. Кардиологиядағы заманауи аспаптық зерттеу әдістері (ЭКГ, 24 сағаттық қан қысымын бақылау (АҚТМ). Эхокардиография). Зертханалық әдістер.	6	Формативті бағалау: 1. Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Симуляциялық орталықта жаттығу 4. Рөлдік ойындар
7	Артериялық гипертензия. Асқыну. Гипертониялық криз. Емдеу	6	Формативті бағалау: 1. Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Симуляциялық орталықта жаттығу 4. Рөлдік ойындар
Аралық бақылау 1	Қорытынды бағалау: 2 кезең: 1-кезең – түсіну және қолдану үшін MCQ тестілеу - 40% 2 кезең – мини клиникалық емтихан (MiniCex) - 60%		
8	Созылмалы жүрек жеткіліксіздігі. Этиология. Патогенез.	6	Формативті бағалау:

	Классификация. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Емдеу. СЖЖ емдеудегі жаңа препараттары		1. Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Симуляциялық орталықта жаттығу
9	Қақпақшалық зақымдану синдромы: туа біткен жүрек ақаулары. Балалардағы ЭКГ (қалыпты және патологиялық). Классификация. Этиология. Гемодинамика. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Асқынулар. Емдеу	6	Формативті бағалау: 1. Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Симуляциялық орталықта жаттығу
10	Қақпақшалық зақымдану синдромы: жүре пайда болған жүрек ақаулары. Классификация. Этиология. Гемодинамика. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Асқынулар. Емдеу	6	Формативті бағалау: 1. Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Симуляциялық орталықта жаттығу
11	Жүректің қабыну аурулары. Жұқпалы эндокардит. Миокардит. Перикардит. Классификация. Этиология. Иммунопатогенез. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Асқынулар. Емдеу.	6	Формативті бағалау: 1. Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Клиникалық науқастарды қарауға қатысу (Clinical rounds)
12	Кардиомиопатия. Классификация. Этиология. Иммунопатогенез. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Асқынулар. Емдеу.	6	Формативті бағалау: 1. Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL 2. Науқаспен жұмыс 20% кем емес 3. Симуляциялық орталықта жаттығу
13	Жүрек автоматизмнің дисфункция синдромы. Қозғыштық бұзылу синдромы. Пароксизмальды тахикардия кезінде шұғыл көмек	6	Формативті бағалау: 1. Белсенді оқыту әдістерін қолдану: TBL 2. Топпен жұмыс 3. ЭКГ интерпретациясы
14	Жүрек өткізгіштігінің зақымдалу синдромы.	6	Формативті бағалау: 1. Белсенді оқыту әдістерін қолдану: TBL 2. Топпен жұмыс 3. ЭКГ интерпретациясы
15	Синдром – жүрек ырғағының туа біткен бұзылуы	6	Формативті бағалау: 1. Белсенді оқыту әдістерін қолдану: TBL 2. Топпен жұмыс 3. ЭКГ интерпретациясы
Аралық бақылау 1		Қорытынды бағалау: 2 кезең: 1-кезең – түсіну және қолдану үшін MCQ тестілеу - 40% 2 кезең – мини клиникалық емтихан (MiniCex) - 60%	
Қорытынды бақылау (экзамен)		Қорытынды бағалау: 2 кезең: 1- кезең – Түсіну және қолдану үшін MCQ тестілеу - 40% 2-кезең – ОККЕ МП - 60%	
Барлығы			100
9.	Пән бойынша оқыту әдістері (оқытуда қолданылатын оқу және оқыту тәсілдерін қысқаша сипаттаңыз) Оқытудың белсенді әдістерін қолдану: TBL		
1	Формативті бағалау әдістері:		

	TBL – Team Based Learning (https://classroom.google.com/w/MzM5OTU5MjU0OTM0/t/all)		
2	Қорытынды бағалау әдістері (5-тармақтан): 1. Түсіну және қолдану үшін MCQ тестілеу 2. Практикалық дағдыларды тапсыру-миниклиникалық емтихан (MiniCex) 3. СӨЖ- шығармашылық тапсырма 4. Ауру тарихын қорғау 5. СҒЗЖ ғылыми жоба 6. 360-қа бағалау – мінез-құлқы мен кәсібилігі		
10.	Қорытынды бағалау		
№	Формы контроля	Вес в % от общего %	
1	Курация, клиникалық дағдылар	20% (бақылау парағы бойынша бағаланады)	
2	СӨЖ (кейс, бейне, симуляция НЕМЕСЕ СҒЖ – тезис, баяндама, мақала)	10% (бақылау парағы бойынша бағаланады)	
3	Аралық бақылау	70% (1-кезең – түсіну және қолдану үшін MCQ тестілеу – 40%; 2 кезең - шағын клиникалық емтихан (MiniCex) - 60%)	
Қорытынды АБ1		20 + 10 + 70 = 100%	
5	Ауру тарихы	20%	
6	СӨЖ	10%	
7	Аралық бақылау	70% ((1-кезең – түсіну және қолдану үшін MCQ тестілеу – 40%; 2 кезең - шағын клиникалық емтихан (MiniCex) - 60%)	
Қорытынды АБ2		20 + 10 + 70 = 100%	
9	Емтихан	2 кезең: 1- кезең – Түсіну және қолдану үшін MCQ тестілеу - 40% 2-кезең – ОСКЕ МП - 60%	
10	Қорытынды баға:	ОРД 60% + Емтихан 40%	
10.	Бағалау		
Әріптік жүйе	Цифрлік эквивалент	Баллдар (% мазмұны)	Бағаның сипаттамасы (факультеттің сапалық құрамы бойынша Ғылыми комитеттің шешімі деңгейінде ғана өзгерістер енгізу)
A	4,0	95-100	Өте жақсы. Тапсырманың ең жоғары стандарттарынан асып түседі.
A-	3,67	90-94	Өте жақсы. Тапсырманың ең жоғары стандарттарына сәйкес келеді.
B+	3,33	85-89	Жарайды. Өте жақсы. Тапсырманың жоғары стандарттарына сәйкес келеді.
B	3,0	80-84	Жақсы. Тапсырма стандарттарының көпшілігіне сәйкес келеді.
B-	2,67	75-79	Жақсы. Жеткілікті. Материалды ақылға қонымды меңгергенін көрсетеді.
C+	2,33	70-74	Жақсы. Қолайлы. Тапсырманың негізгі стандарттарына сәйкес келеді.
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық. Қолайлы. Тапсырманың кейбір негізгі стандарттарына сәйкес келеді.
C-	1,67	60-64	Қанағаттанарлық. Қолайлы. Кейбір негізгі жұмыс стандарттарына сәйкес келеді.
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлық. Минималды қолайлы.

D	1,0	50-54	Қанағаттанарлық. Минималды қолайлы. Білім мен тапсырманы орындаудың ең төменгі деңгейі.
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз. Минималды қолайлы.
F	0	0-24	Қанағаттанарлықсыз. Өте төмен өнімділік.
11.	Оқыту ресурстары (толық сілтемені пайдаланыңыз және мәтіндерге/материалдарға қай жерде қол жеткізуге болатынын көрсетіңіз)		
Әдебиеттер	Негізгі Кітапханада бар		
	Автор	Кітаптың атауы, баспасы	Шығарылған жылы
	Nicholas J Talley, Brad Frankum & David Currow. Essentials of Internal medicine	Elsevier. 3d edition, Chapter 8,9 p 153-228 – 1 экземпляр	2014
	Rau, Ramesh R	Rau, Ramesh R. Clinical Cardiology : Made Easy® / R. R. Rau, 2015. - 257 p. - Текст : непосредственный.	2015
	С. К. Жауғашева, С. Б. Жәутікова, М. Т. Алиякпаров, М. М. Түсіпбекова	Тірек-қимыл жүйесі модулі : оқулық / С. К. Жауғашева, С. Б. Жәутікова, М. Т. Алиякпаров, М. М. Түсіпбекова ; жауапты ред.: С. Б. Жәутікова, С. Б. Нұрсұлтанова ; серия ред. Р. С. Досмағамбетова, 2014. - 237, [3] б. - Текст : непосредственный.	2014
	Р. С. Досмағамбетова	Ішкі аурулар : оқулық : 2 томдық / жалпы ред. басқ. Р. С. Досмағамбетова ; жауапты ред. Л. Г. Тургунова ; ред. басқ.: В. С. Моисеев [және т.б.] ; қазақ тіл. ауд.: Ә. Р. Алина, Г. Ғ. Оспанова. 1-том, 2015. - 760, [1] б. - Текст : непосредственный.	2015
	Р. С. Досмағамбетова	Ішкі аурулар : оқулық : 2 томдық / жалпы ред. басқ. Р. С. Досмағамбетова ; жауапты ред. Л. Г. Тургунова ; ред. басқ.: В. С. Моисеев [және т.б.] ; қазақ тіл. ауд.: Ә. Р. Алина, Г. Ғ. Оспанова. 1-том, 2015. - 760, [1] б. - Текст : непосредственный.	2015
	Ахметов, Қайырғали Жәлелұлы	Ахметов, Қайырғали Жәлелұлы. Ішкі аурулар пропедевтикасы пәнінің клиникалық дәрістері : оқу құралы / Қ. Ж. Ахметов, 2018. - 265 б. - Текст : непосредственный.	2018
	П. П. Огурцов, В. Е. Дворников	Неотложная кардиология : учеб. пособие / под ред.: П. П. Огурцов, В. Е. Дворников, 2020. - 262, [2] с. - Текст : непосредственный.	2020
Байдурин, Серик Амангельдинович	Байдурин, Серик Амангельдинович. Принципы диагностики заболеваний внутренних органов : учеб. пособие / С.	2015	

	А. Байдурын, Ф. К. Бекенова, 2015. - 207 с. - Текст : непосредственный.	
--	---	--

**Қосымша
Кітапханада қол жетімді**

Автор	Кітаптың атауы, баспасы	Шығарылған жылы
	Cardiac Drugs : [monograph] / The Carver College of Medicine, University of Iowa, USA, 2015. - 536 p. - Текст : непосредственный.	2015
	Katritsis, Demosthenes. Clinical Cardiology : Current Practice Guidelines / D. G. Katritsis, B. J. Gersh, A. J. Camm, 2016. - 970 p. - Текст : непосредственный.	2016
	Muzdubayeva, Zhanna Ergalieвна. Diagnosis and Principles of Treatment of Hematological Diseases : methodical guidance / Zh. E. Muzdubayeva, 2016. - 117, [1] p. - Текст : непосредственный.	2016
	Ішкі аурулар кардиология модулі : оқулық / Л. К. Бадина, Н. Г. Малюченко, Ф. У. Нильдибаева, Г. Г. Оспанова ; серия ред. Р. С. Досмагамбетова ; [жауапты ред.: Л. Г. Тургунова, Е. М. Ларюшина], 2016. - 239, [1] б. - Текст :	2016
	Ішкі аурулар Гематология модулі : оқулық / Л. Г. Тургунова, Е. М. Ларюшина, Н. С. Умбеталина [және т.б.] ; серия ред. Р. С. Досмагамбетова ; [жауапты ред.: Л. Г. Тургунова, Е. М. Ларюшина], 2016. - 239, [1] б. - Текст : непосредственный.	2016
	Кишкун, Алексей Алексеевич. Клиникалық лабораториялық диагностика : оқу құралы / А. А. Кишкун ; қазақ тіл., жауапты ред. А. Ж. Сейтеметова, 2017. - 957, [2] б. - Текст : непосредственный.	2017
	Кишкун, Алексей Алексеевич. Клиническая лабораторная диагностика : учеб. пособие / А. А. Кишкун, 2019. - 996, [2] с. - Текст : непосредственный	2019
	Дуйсебаева, Алия Таттибаевна. Ультразвуковая диагностика в кардиологии : учеб. пособие / А. Т. Дуйсебаева, 2018. - 470 с. - Текст : непосредственный.	2018
	Дифференциальная диагностика внутренних болезней / Российское научное медицинское общество терапевтов, 2018. - 927, [1] с. - Текст : непосредственный.	2018
	Косарев, Владислав Васильевич. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия : учеб. пособие / В. В. Косарев, С. А. Бабанов, 2019. - 235, [1] с. - Текст : непосредственный.	2019

Кафедрада барлар (Classroom сілтеме)

Автор	Кітаптың атауы, баспасы	Шығарылған жылы
Pierre Thérroux, MD	Acute coronary syndromes : a companion to Braunwald's heart disease, SECOND EDITION	2011

Brent G. Petty	Basic Electrocardiography Second Edition	2020
Joseph Loscalzo, MD, PhD	Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018	2018
James C. Reed, MD	CHEST RADIOLOGY: PATTERNS AND DIFFERENTIAL DIAGNOSES ISBN: 978-0-323-49831-9 SEVENTH EDITION	2018
Douglas L. Mann, MD, FACC	HEART FAILURE: A COMPANION TO BRAUNWALD'S HEART DISEASE, SECOND EDITION	2011
Henry R. Black, William J. Elliott	Hypertension A Companion to Braunwald's Heart Disease SECOND EDITION	2013
M Gabriel Khan	Practical Cardiology First Edition	2018
Punit Ramrakha	Oxford Handbook of Cardiology SECOND EDITION	2013
Alan Noble, Alan Thomas	The Cardiovascular System BASIC SCIENCE AND CLINICAL CONDITIONS/ SECOND EDITION	2010
А.И. Дядыка, А.Э. Багрия	Сердечно-сосудистые заболевания у пожилых /	2013
Элисейр Райдинг	Эхокардиография. Практическое руководство/ Элисейр Райдинг: пер. с англ. - М.: МЕДпресс-информ	2010
Ю. Н. Беленкова, Р. Г. Оганова	Кардиология. Национальное руководство : краткое издание / под ред. Ю. Н. Беленкова, Р. Г. Оганова. — М. : ГЭОТАР-Медиа	2012
Джорродж А. Стаффер	Кардиология с иллюстрациями Неттера	2021
Струтынский А.В.	Электрокардиограмма – 14-е изд. М: Медпресс-информ	2012
Dacie and Lewis	Practical Haematology	2017
A. Victor Hoffbrand	Hoffbrand's Essential Haematology	2011
Сараева Н. О.	Гематология : учебное пособие	2015
Shauna C. Anderson Young	ANDERSON'S Atlas of Hematology THIRD EDITION	2021
Nicholas J Talley, Brad Frankum & David Currow.	Essentials of Internal medicine Elsevier. 3d edition	2015
	Harrison's Manual of Medicine/ 20th Edition	2020
Jonathan Gleadle	History and Clinical Examination at a Glance	2012
<p>Негізгі (өзектіліктің бұрын талап етілген мерзімдерінде шығарылған іргелі еңбектер)</p> <p style="text-align: center;">Кітапханада барлар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі аурулар пропедевтикасы Әдістемелік оқу құралы 2013 – 30 экземпляр 2. Пропедевтика внутренних болезней: учебник / Мухин Н.А., Моисеев В.С., М.: Геотар Медиа 2020г. – 10 экземпляр 3. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015. — 672 б.: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев; қазақтіліндегі редакциясын басқарған Б.Б. Абдахина; жауапты редакторы В.А. Ткачев – 20 экземпляр <p style="text-align: center;">Кафедрада барлар</p>		

	<p>4. «Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтерра, 2014. —376 б.: ил</p> <p>5. BATES' Guide to Physical Examination and History Taking, 12th edition</p> <p>6. Macleod's Clinical Examination 14th Edition, 2017</p> <p>7. USMLE Step 2 CK Lecture Notes 2020. Internal Medicine</p> <p>8. Lippincot Illustrated Reviews: Pharmacology, 7th Edition, 2019.</p> <p>9. Robbins Essential Pathology, 2021.</p> <p>10. USMLE Step 1 Lecture Notes 2021.Pathology</p>
<p>Электронды ресурстар (оның ішінде, бірақ олармен шектелмей: электронды кітапхана каталогы, ғылыми әдебиеттер базасы, деректер базасы, анимациялар, модельдеу, кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа электрондық анықтамалық материалдар (мысалы, бейне, аудио, дайджесттер)</p>	<p>Интернет-ресурстар:</p> <p>1. Medscape.com - https://www.medscape.com/familymedicine</p> <p>2. Oxfordmedicine.com -https://oxfordmedicine.com/</p> <p>3. Uptodate.com - https://www.wolterskluwer.com/en/solutions/uptodate</p> <p>4. Osmosis - https://www.youtube.com/c/osmosis</p> <p>5. Ninja Nerd - https://www.youtube.com/c/NinjaNerdScience/videos</p> <p>6. CorMedicale - https://www.youtube.com/c/CorMedicale - медицинские видео анимации на русском языке.</p> <p>7. Lecturio Medical - https://www.youtube.com/channel/UCbYmF43dpGHZ8gi2ugiXr0Q</p> <p>8. SciDrugs - https://www.youtube.com/c/SciDrugs/videos - видеолекции по фармакологии на русском языке.</p> <p>9. Amboss-https://next.amboss.com/us/login</p> <p>10. https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/</p>
<p>Модельдеу орталығындағы симуляторлар</p>	<p>1. SAM (Student auscultation manikin) – оронов және жүйелер (соның ішінде ас қорыту жүйесі) патологиясын аскультациялауға арналған студенттік маникин.</p> <p>2. Перкуссия дағдыларын үйретуге арналған симулятор манекен, құрсақ қуысы мүшелерін пальпациялау (бауыр, көкбауыр)</p>
<p>Арнайы бағдарламалық камтамасыз ету</p>	<p>1. Google classroom – тегін.</p> <p>2. Медициналық калькуляторлар: Medscape, Doctor's Handbook, MD+Calc – қоғамдық доменде қол жетімді.</p> <p>3. ҚР ДСРО Медицина қызметкерлеріне арналған диагностикалық және емдеу хаттамаларының анықтамалығы: Даригер – тегін.</p>
<p>12. Оқытушыға қойылатын талаптар және бонус жүйесі</p>	
<p>Тәжірибеде жеке жоспарға сәйкес студент:</p> <p>1) дәрігерге дейінгі көмекті, шұғыл медициналық көмекті, мамандандырылған медициналық көмекті (соның ішінде жоғары технологиялық), алғашқы медициналық-санитарлық көмекті, паллиативтік көмекті және медициналық оналтуды ұсынатын ұйымдардағы науқастарды бақылайды;</p> <p>2) диагностикалық, емдік және профилактикалық іс-шараларды тағайындауға және жүзеге асыруға қатысады;</p> <p>3) халық арасында құжаттамалық және санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізеді;</p> <p>4) профилактикалық тексерулерге, медициналық тексерулерге қатысады, консультацияларға қатысады;</p> <p>5) клиникалық турларға, клиникалық шолуларға қатысады;</p> <p>6) медициналық ұйымдарда айына төрт реттен кем емес кезекшілікке қатысады (интернатура студентінің жүктемесін есептеу кезінде кезекшілік есепке алынбайды);</p>	

	<p>7) клиникалық және клиникалық-анатомиялық конференциялардың жұмысына қатысады;</p> <p>8) өлгеннен кейінгі мәйіттерге қатысады, мәйітті, биопсияны және хирургиялық материалдарды зерттеуге қатысады;</p> <p>9) ғылыми жетекшінің жетекшілігімен ғылыми жобаға материал жинап, мәліметтерді талдайды.</p>
<p>13.</p>	<p>Пән саясаты (<i>жасыл түспен бөлектелген бөліктер, өзгертпеу</i>)</p>
	<p>Тәртіп саясаты Университеттің Академиялық саясатымен және Университеттің Академиялық адалдық саясатымен анықталады. Егер сілтемелер ашылмаса, ағымдағы құжаттарды Univer ИС жүйесінен табуға болады.</p> <p>Академиялық тәртіп ережелері:</p> <p>1) Сыртқы түрі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ кеңселік киім үлгісі (шорт, қысқа юбка, университетке барғанда ашық футболка киюге болмайды, емханаға джинсы шалбар киюге болмайды) ✓ таза, үтіктелген халат ✓ медициналық маска ✓ медициналық қалпақ (немесе ұштары жоқ ұқыпты хиджаб) ✓ медициналық қолғаптар ✓ ауыстыру аяқ киім ✓ ұқыпты шаш үлгісі, ұзын шашты қыздарға да, ұлдарға да ат құйрығына немесе бумаға жинау керек. Ұқыпты, қысқа кесілген тырнақтар. Ашық, қараңғы маникюрге тыйым салынады. Тырнақтарыңызды мөлдір лакпен жабуға болады. ✓ толық аты-жөніңізді көрсететін бейдж (толық) <p>2) Фонендоскоптың, тонометрдің, сантиметрлік таспаның міндетті болуы (сізде пульсоксиметр де болуы мүмкін)</p> <p>3) *Тиісті түрде ресімделген санитарлық (медициналық) кітапша (сабақ басталғанға дейін және белгіленген мерзімде жаңартылуы тиіс)</p> <p>4) *Екпе паспортының немесе басқа құжаттың толық болуы COVID-19 және тұмауға қарсы вакцинация курсы аяқтады</p> <p>5) Жеке бас гигиенасы мен қауіпсіздік ережелерін міндетті түрде сақтау</p> <p>6) Оқу үрдісіне жүйелі дайындық.</p> <p>7) Есептік құжаттаманы дұрыс және уақтылы жүргізу.</p> <p>8) Бөлімшелердің диагностикалық, емдеу және қоғамдық іс-шараларына белсенді қатысу.</p> <p>Медициналық кітапшасы және вакцинасы жоқ студент науқастарды қабылдауға жіберілмейді.</p> <p>Сыртқы түрі бойынша талаптарға сай келмейтін және/немесе қатты/өткір иіс шығаратын студент пациентте жағымсыз реакция тудыруы мүмкін болғандықтан (кедергі және т.б.) пациенттерге баруға рұқсат етілмейді!</p> <p>Оқытушы кәсіби мінез-құлық талаптарына, оның ішінде клиникалық базаның талаптарына сәйкес келмейтін студенттерді сабаққа қабылдау туралы шешім қабылдауға құқылы!</p> <p>Оқыту дисциплинасы:</p> <p>1. Сабаққа немесе таңғы конференцияға кешігіп келуге рұқсат етілмейді. Кешігіп келген жағдайда сабаққа жіберу туралы шешімді сабақты жүргізетін оқытушы қабылдайды. Егер дәлелді себеп болса, мұғалімге кешігу және себебі туралы хабарлама немесе телефон арқылы хабарлаңыз. Үшінші кешігуден кейін студент кафедра меңгерушісінің атына кешіктіру себептерін көрсете отырып, түсіндірме хат жазады және сабаққа рұқсат алу үшін деканатқа жіберіледі. Дәлелді себепсіз кешігіп қалсаңыз, мұғалім ағымдағы бағадан ұпай шегеруге құқылы (әрбір кешігу минуты үшін 1 ұпай)</p>

2. Діни іс-шаралар, мерекелер және т.б. сабақты өткізіп жіберуге, кешігіп келуге және мұғалім мен топты жұмыстан алшақтатуға негізді себеп болып табылмайды.
3. Дәлелді себеппен кешігіп қалсаңыз – топ пен мұғалімнің назарын сабақтан алшақтатпаңыз және үнсіз өз орныңызға барыңыз.
4. Сабақтан уақытынан бұрын шығу, сабақ уақытында жұмыс орнынан тыс жерде болу сабаққа келмеу болып саналады.
5. Студенттердің оқу уақытында (тәжірибелік сабақтар мен ауысым кезінде) қосымша жұмыстарына жол берілмейді.
6. Кураторға ескертусіз және дәлелді себепсіз 3-тен көп рұқсат алған студенттерге оқудан шығару туралы ұсыныспен хаттама жасалады.
7. Жіберілген сабақтар өтелмейді.
8. Кафедраның клиникалық базаларының ішкі тәртіп ережелері студенттерге толығымен қолданылады
9. Оқытушыны және кез-келген жастағы үлкенді тұрып қарсы алу (сабақта)
10. Темекі шегуге (соның ішінде вейптерді, электронды темекілерді пайдалануға) ЕПМ (outdoors) және университет аумағында қатаң тыйым салынады. Жазааралық бақылаудың күші жойылғанға дейін, қайта бұзылған жағдайда-сабаққа жіберу туралы шешімді кафедра меңгерушісі қабылдайды
11. Әріптестерге жынысына, жасына, ұлтына, дініне, жыныстық бағдарына қарамастан құрметпен қарау.
12. ТВЛ, аралық және қорытынды бақылаулар бойынша MCQ тесттерін оқуға және тапсыруға арналған ноутбук/лаптоп/таб/планшеттің болуы.
13. Телефондар мен смартфондарда MCQ тесттерін тапсыруға қатаң тыйым салынады.

Студенттің емтихан кезіндегі тәртібі «Қорытынды бақылауды өткізу ережесімен», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын өткізу нұсқаулығымен» реттеледі (ағымдағы құжаттар Универ АЖ-ға жүктеледі және жаңартылды. сессия басталғанға дейін); «Студенттердің мәтіндік құжаттарын қарыздардың бар-жоғын тексеру туралы ереже»

Клиникалық пәндер кафедрасының шешімі (2023 жылғы 5 қыркүйектегі № 2 хаттама):

Оқу пәніне қойылатын басқа да талаптар:

Дәлелді себепсіз сабақтан қалған жағдайда мұғалім аралық бағалаудан ұпай шегеруге құқылы -

- 1) 4-5 курстың пәндері бойынша - 10 ұпай
- 2) 2-3 курстың пәндері бойынша - 5 ұпай

14.	Инклюзивті оқыту принциптері (150 сөзден аспайды).
	<p>1. Сабаққа үнемі дайындалады: Мысалы, мәлімдемелерді тиісті сілтемелермен күшейтеді, қысқаша түйіндеме жасайды Тиімді оқыту дағдыларын көрсетеді, басқаларға білім беруге көмектеседі</p> <p>2. Оқу үшін жауапкершілікті қабылдау: Оқу үшін жауапкершілікті қабылдау</p> <p>3. Топты оқытуға белсенді қатысу: Мысалы, талқылауға белсенді қатысады, тапсырмаларды ықыласпен қабылдайды</p> <p>4. Тиімді топтық дағдыларды көрсету Мысалы, бастаманы өз қолына алады, басқаларға құрмет пен дұрыстық көрсетеді, түсінбеушілік пен жанжалдарды шешуге көмектеседі.</p> <p>5. Құрдастарымен қарым-қатынасты шебер меңгеру: Мысалы, белсенді тыңдайды, вербалды емес және эмоционалды белгілерді қабылдайды Құрметпен қарау</p> <p>6. Жоғары дамыған кәсіби дағдылар: Тапсырмаларды орындауға ұмтылады, көбірек оқу мүмкіндіктерін іздейді, сенімді және білікті Пациенттер мен медицина қызметкерлеріне қатысты этика мен деонтологияны сақтау</p>

	<p>Субординацияны сақтау.</p> <p>7. Өзін жоғары бағалау: Мысалы, басқаларды қорғамай немесе сөгіспей, өз білімінің немесе қабілеттерінің шектеулерін мойындайды.</p> <p>8. Сын тұрғысынан ойлауы жоғары дамыған: Мысалы, гипотеза құру, білімді мысалдарға қолдану, ақпаратты сыни тұрғыдан бағалау, дауыстап қорытынды жасау, ойлау процесін түсіндіру сияқты негізгі тапсырмаларды орындау шеберлігін лайықты түрде көрсетеді.</p> <p>9. Оқу тәртібінің ережелерін түсіністікпен толығымен сақтайды, тиімділікті арттыру мақсатында жақсартуларды ұсынады. Қарым-қатынас этикасын сақтайды – ауызша да, жазбаша да (чаттарда және үндеулерде)</p> <p>10. Ережелерді толық түсініп, оларды толық орындайды, топтың басқа мүшелерін ережелерді сақтауға шақырады Медициналық этика және PRIMUM NON NOCER принциптерін қатаң сақтайды</p>	
15.	Қашықтықтан/онлайн оқыту – клиникалық тәртіпте тыйым салынады (жасыл түспен белгіленген бөліктерді өзгертпеңіз)	
	<p>1. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2018 жылғы 9 қазандағы No 17513 бұйрығына сәйкес «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау, экстернат және оқу нысанында оқыту бағыттарының тізбесін бекіту туралы» онлайн білім беруге рұқсат етілмейді»</p> <p>Жоғарыда аталған нормативтік құжатқа сәйкес денсаулық сақтау пәндерінің коды бар мамандықтар: бакалавриат (6B101), магистратура (7M101), резидентура (7R101), докторантура, (8D101) – экстернат және онлайн білім беру нысанында оқыту - рұқсат етілмейді.</p> <p>Осылайша білім алушыларға кез келген нысанда қашықтықтан оқытуға тыйым салынады. Студенттің өзіне тәуелді емес себептермен болмауына және уақтылы растайтын құжаттың болуына байланысты пән бойынша сабақты пысықтауға ғана рұқсат етіледі (мысалы: денсаулық мәселесі және растайтын құжатты ұсыну-медициналық анықтама, ЖМК сигнал парағы, медициналық маман - дәрігерге консультациялық қабылдау жазбасы)</p>	
16.	Бекіту және қарау	
Бөлім меңгерушісі		Садыкова Ш.С
Факультеттің оқыту және білім беру сапасы жөніндегі комитет		Курманова Г.М.

Сабақтың тақырыптық жоспары мен мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны	Әдебиет	Өткізу түрі
	2	3	4	5
1	Атеросклероз. Жіктелуі, этиологиясы. Иммунопатогенез, диагностика, емдеу және алдын алу.	Оқыту нәтижелері: - науқаспен сұхбаттасу кезінде жүрек-қантамыр жүйесінің зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау; - жүрек-қантамыр жүйесінің патологиясы бар жас ерекшеліктерін ескере отырып, науқасты мақсатты сұрау және физикалық тексеруді жүргізу; - атеросклероздың негізгі белгілері мен синдромдарын бөліп көрсету; - атеросклероздың патогенезін, патоморфологиясын және дамуын түсіндіру - атеросклероздың себептерін, негізгі клиникалық көріністері мен белгілерін түсіндіру; - науқастың атеросклероз ауруын диагностикалау әдістерін біледі; - зертханалық зерттеулерді (липидограмма, липопротеин, апопротеидтер, гомоцистеин) тағайындауды және интерпретациялауды біледі. - аспаптық зерттеулерді тағайындауды және интерпретациялауды біледі: ЭКГ (қалыпты және патологиялық), артериялардың УДЗ (қалыпты, патологиялық: эндотелий дисфункциясы, интима-медиа кешенінің қалыңдауы, атеросклеротикалық бляшка, сирақ-иық қысымының индексі), КТ ангиографиясы. коронарлық артериялар, каротид артерияларының атеросклерозын диагностикалауда МРТ - атеросклерозбен ауыратын науқасқа науқастың жеке ерекшеліктерін және тағайындалған препараттардың (липидті төмендететін препараттар, статиндер (ГМГ-КоА редуктаза ингибиторлары), ішекте холестеринді сіңіру тежегіші) ерекшеліктерін ескере отырып, ем тағайындай алады (эзетемиб)).	1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6. 2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 47-56 ст 3. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа,2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев; 4. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6. 5. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. Chapter 10. 232-252 6. Essentials of Internal Medicine Talley 3 ed 2015/168-171 7. Practical Cardiology 1st Edition 2018/ 214-2212. 8. Nicholas J Talley, Brad Frankum & David Currow. Essentials of Internal medicine Elsevier. 3d edition, Chapter 9, p 217-228 (Электронный ресурс). 9. 2023 AHA/ACC/ACCP/ASPC/NLA/PCNA Guideline for the Management of Patients With Chronic Coronary Disease	1. TBL 2. Науқаспен жұмыс Оқу уақытының кемінде 20% құрайды 3. Клиникалық науқастарды қарауға қатысу (Clinical rounds)

2	<p>Кеудедегі ауырсын у. Жүректің ишемиялық ауруы. Классификация. Этиология. Иммунопатогенез. Күштеме лі стенокардия. Клиникалық және диагностикалық критерийлері. Жүрек аймағын дағы ауырсынудың дифференциалды диагностикасы. Емдеу.</p>	<p>Оқыту нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - науқаспен сұхбаттасу кезінде жүрек-қантамыр жүйесінің зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау (ауырсыну синдромының сипаттамасы); - жүрек-қантамыр жүйесінің патологиясы бар жас ерекшеліктерін ескере отырып, науқасты мақсатты сұрау және физикалық тексеруді жүргізу; - жүректің ишемиялық ауруы, жүрек жеткіліксіздігінің негізгі белгілері мен синдромдарын бөліп көрсету; - аурудың этиологиясын, дамуын және жіктелуін түсіндіру - ишемиялардың иммунопатогенезін, патоморфологиясын және дамуын түсіндіру. - коронарлық артерия ауруларының, жүрек жеткіліксіздігінің себептерін, негізгі клиникалық көріністері мен симптомдарын түсіндіру, дифференциалды диагностика; - жүректің ишемиялық ауруы, жүрек жеткіліксіздігі бар науқастың проблемасын диагностикалау әдістерін біледі; - зертханалық зерттеулерді (тропонин, ЖҚА, липидті профиль, аш қарынға глюкоза, креатинин клиренсі, бауыр функциясына тесттер, BNP/NT-proBNP) тағайындауды және түсіндіруді біледі. - аспаптық зерттеулерді тағайындауды және интерпретациялауды біледі: ЭКГ (қалыпты және патологиялық), 24 сағаттық ЭКГ мониторингі, рентгенография, инвазивті емес стресс-тесттер, жаттығу электрокардиограммасы (жүгіру жолы/велоэргометр), коронарлық ангиография - коронарлық артерия ауруы, жүрек жеткіліксіздігі бар науқасқа ем тағайындай алады, науқастың жеке ерекшеліктерін және тағайындалған препараттардың (липидтерді төмендететін препараттар, статиндер (ГМГ-КоА редуктаза ингибиторлары), холестеринді сіңіру тежегіштері) ерекшеліктерін ескере отырып ішекте, қысқа және ұзақ әсер ететін нитраттар, β-блокаторлар, жүрек соғу жиілігін төмендететін ККБ, ААФ ингибиторлары). Реваскуляризация. Теріастылық коронарлық араласу (PCI) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6. 2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 47-56 ст 3. Роберт Струтынский – Внутренние болезни: сердечно-сосудистая система. 2013.Глава 4-5 4. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа,2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев; 5.«Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтерра, 2014. —376 б.: ил 6. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6. 7. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. Chapter 10. 240-244,256 8.Essentials_of_Internal_Medicine_Talley_3_ed_2015/172-176 9. Practical Cardiology 1st Edition 2018/ 214-221. 10.Nicholas J Talley, Brad Frankum & David Currow. Essentials of Internal medicine Elsevier. 3d edition, Chapter 9, p 217-228 11. 2023 AHA/ACC/ACCP/ASPC/NLA/PCNA Guideline for the Management of Patients With Chronic Coronary Disease 12. Cardiology Procedures A Clinical Primer (Hendel) 1 ed (2017) 60-67 https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. TBL 2. Науқаспен жұмыс Оқу уақытының кемінде 20% кұрайды 3. Функционалдық диагностика бөліміндегі жұмыс 4. Симуляциялық орталықта жаттығу
---	---	---	---	---

3	<p>Жедел коронарлық синдром. Классификация. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Емдеу.</p>	<p>Оқыту нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - науқаспен сұхбаттасу кезінде жүрек-қан тамыр жүйесінің зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау - жүрек-қан тамыр жүйесінің патологиясы бар жас ерекшеліктерін ескере отырып, науқасты мақсатты сұрау және физикалық тексеруді жүргізу; - негізгі симптомдар мен синдромдарды белгілеңіз - ST жоғарылаусыз және жоғарлауымен ЖКС, миокард инфарктісі, күштемелі стенокардия барлық клиникалық формалары; - ЖКС зертханалық және аспаптық зерттеулердің мәліметтерін интерпретациялау - зертханалық және аспаптық әдістерді қолдана отырып, ST жоғарылаусыз және жоғарлауымен ЖКС күдікті диагнозын растау. - ST жоғарылаусыз және жоғарлауымен ЖКС, миокард инфарктісі, күштемелі стенокардияның әртүрлі клиникалық формалары арасында дифференциалды диагностика жүргізу - дәрілік заттардың жіктелуін, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын білу және қолдану, антикоагулянтты, антиангинальды, антиаритмиялық, гипертензияға қарсы препараттарды ЖКС емдеуде қолданудың жанама әсерлерін, көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін ескере отырып тағайындау. - ағымдағы медициналық құжаттар мен есептерді жүргізуде, оның ішінде ақпараттық жүйелерде негізгі дағдыларға ие болу; - нақты науқасты емдеуге жеке көзқарасты қамтамасыз ету үшін білім мен дағдыларды біріктіреді; - коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету; - жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану; - альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6. 2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 85-105 ст 3. Роберт Струтынский – Внутренние болезни: сердечно-сосудистая система. 2013.Глава 4-5 4. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа,2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев; 5.«Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтерра, 2014. —376 б.: ил 6. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6. 7. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. Chapter 10. 256-260 8.Essentials_of_Internal_Medicine_Talley_3_ed_2015/177-181 9. Practical Cardiology 1st Edition 2018/ 214-221. 10.Nicholas J Talley, Brad Frankum & David Currow. Essentials of Internal medicine Elsevier. 3d edition, Chapter 9, p 217-228 11. 2023 AHA/ACC/ACCP/ASPC/NLA/PCNA Guideline for the Management of Patients With Acute Coronary Disease 12. Cardiology Procedures A Clinical Primer (Hendel) 1 ed (2017) 60-67 13. Harrison's Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, p. 684-689, p.2220-2244. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. TBL 2. Науқаспен жұмыс Оқу уақытының кемінде 20% кұрайды 3. Функционалдық диагностика бөліміндегі жұмыс 4. Симуляциялық орталықта жаттығу
---	--	---	--	---

		<p>- үздіксіз кәсіптік дайындыққа және өз білімі мен кәсіби шеберлігін арттыруға қабілеттері мен қажеттіліктерін көрсету;</p> <p>- негізгі зерттеу дағдыларын көрсету.</p> <p>СӨЖ</p> <p>1. ЖКС емдеудің заманауи принциптері, соңғы деректер (мақалаға шолу, жағдай, бейне, симуляция НЕМЕСЕ СҒЗЖ – тезис, баяндама, мақала)</p> <p>2. Коронарлық синдром кезіндегі тамақтану (мақалаға шолу, кейс-стади, бейне, симуляция НЕМЕСЕ СҒЗЖ – тезис, баяндама, мақала)</p>	<p>14. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020, 49-65 p https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/</p>	
4	<p>Q тісшесі бар миокард инфарктісі клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер</p> <p>Миокард инфарктісінің асқынулары.</p> <p>Клиникалық диагностикалық</p>	<p>Оқыту нәтижелері:</p> <p>- науқаспен сұхбаттасу кезінде жүрек-қантaмыр жүйесінің зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау</p> <p>- жүрек-қантaмыр жүйесінің патологиясы бар жас ерекшеліктерін ескере отырып, науқасты мақсатты сұрау және физикалық тексеруді жүргізу;</p> <p>- негізгі симптомдар мен синдромдарды бөліп көрсету – миокард инфарктісі, ангинаның барлық клиникалық жедел формалары;</p> <p>- МИ жағдайында зертханалық және аспаптық зерттеулердің мәліметтерін интерпретациялау</p> <p>- зертханалық және аспаптық әдістерді қолдана отырып, МИ күдікті диагнозын растау.</p> <p>- СТ жоғарылаусыз және жоғарлауымен ЖКС, миокард инфарктісі, күштемелі стенокардияның әртүрлі клиникалық формалары арасында дифференциалды диагностика жүргізу</p> <p>- дәрілік заттардың жіктелуін, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын білу және қолдану, МИ емдеуде антикоагулянтты, антиангинальды, аритмияға қарсы, гипотензивті, антиангинальды препараттарды қолданудың жанама әсерлерін, көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін ескере отырып тағайындау.</p> <p>- ағымдағы медициналық құжаттар мен есептерді жүргізуде, оның ішінде ақпараттық жүйелерде негізгі дағдыларға ие болу;</p> <p>- нақты науқасты емдеуге жеке көзқарасты қамтамасыз ету үшін білім мен дағдыларды біріктіреді;</p>	<p>1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6.</p> <p>2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 85-105-137 ст</p> <p>3. Роберт Струтынский – Внутренние болезни: сердечно-сосудистая система. 2013.Глава 6</p> <p>4. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа,2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев;</p> <p>5.«Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтерра, 2014. —376 б.: ил</p> <p>6. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6.</p> <p>7. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. Chapter 10. 256-260</p> <p>8.Essentials_of_Internal_Medicine_Talley_3_ed_2015/177-181</p> <p>9. Practical Cardiology 1st Edition 2018/ 214-221.</p>	<p>1. TBL</p> <p>2. Науқаспен жұмыс Оқу уақытының кемінде 20% құрайды</p> <p>3. Функционалдық диагностика бөліміндегі жұмыс</p> <p>4. Симуляциялық орталықта жаттығу</p>

	және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Емдеу.	<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету; - жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану; - альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету; - үздіксіз кәсіптік дайындыққа және өз білімі мен кәсіби шеберлігін арттыруға қабілеттері мен қажеттіліктерін көрсету; - негізгі зерттеу дағдыларын көрсету. 	<p>10. Nicholas J Talley, Brad Frankum & David Currow. Essentials of Internal medicine Elsevier. 3d edition, Chapter 9, p 217-228</p> <p>11. 2023 AHA/ACC/ACCP/ASPC/NLA/PCNA Guideline for the Management of Patients With Acute Coronary Disease</p> <p>12. Cardiology Procedures A Clinical Primer (Hendel) 1 ed (2017) 60-67</p> <p>13. Harrison's Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, p. 684-689, p.2220-2244.</p> <p>14. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020, 49-65 p https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/</p>	
5	Жедел жүрек жеткіліксіздігі. Классификация. Этиология. Патогенез. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Емдеу.	<p>Оқыту нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - патогенезі туралы білімді қолдану негізінде ЖЖЖ белгілерін анықтау үшін мақсатты сауалнама және физикалық тексеру жүргізеді. - жедел жүрек жеткіліксіздігінің симптомдары мен синдромдарын анықтау: гипертониялық жүрек жеткіліксіздігі, өкпе ісінуі, кардиогендік шок (жедел коронарлық синдромның қайталануы, миокард инфарктісі, эндокардит, миокардит, перикардит, Дресслер синдромы, жүрек тампонадасы, өкпе эмболиясы, кардиогендік шок - жедел жүрек жеткіліксіздігі синдромында зертханалық және аспаптық зерттеулердің мәліметтерін түсіндіру; - зертханалық және аспаптық әдістерді (ЭКГ, Эхо-КГ, УДЗ, МРТ, ангиография, АҚПМ, Холтер-ЭКГ) пайдалана отырып, жүрек-қан тамыр жүйесінің зақымдалуының болжамды диагнозын растау. - жедел және созылмалы жүрек жеткіліксіздігінің дифференциалды диагнозын қоя алады - дәрілік заттардың жіктелуін, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын, жанама әсерлерін, жедел жүрек жеткіліксіздігін емдеуде қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді тағайындау және қолдану - ағымдағы медициналық құжаттар мен есептерді жүргізуде, оның ішінде ақпараттық жүйелерде негізгі дағдыларға ие болу; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6. 2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 244-271 ст 3. Роберт Струтынский – Внутренние болезни: сердечно-сосудистая система. 2013. 4. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев; 5. «Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтепра, 2014. — 376 б.: ил 6. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6. 7. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. Chapter 10. 262-264 8. Essentials_of_Internal_Medicine_Talley_3_ed_2015/203-207 	<ol style="list-style-type: none"> 1. TBL 2. Науқаспен жұмыс Оқу уақытының кемінде 20% құрайды 3. Функционалдық диагностика бөліміндегі жұмыс 4. Симуляциялық орталықта жаттығу

		<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету; - жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану; - альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету; - үздіксіз кәсіптік дайындыққа және өз білімі мен кәсіби шеберлігін арттыруға қабілеттері мен қажеттіліктерін көрсету; - негізгі зерттеу дағдыларын көрсету. 	<p>9. Harrison's Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, p.689-691.</p> <p>10. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020,</p> <p>11. Practical Cardiology First Edition: 2018, 164-177, 183-197 p</p> <p>12. Heart Failure- A Companion to Braunwald's Heart diseases Second Edition-2010</p> <p>13. 2023 Focused Update of the 2021 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/</p>	
6-7	Синдром артериальной гипертензии	<ul style="list-style-type: none"> - Артериялық гипертензия синдромы. Классификация. Этиология. Патогенез. Қаіп факторлары. - Артериялық гипертензия. Екіншілік артериялық гипертензияның диагностикасы. Дифференциалды диагностика. Кардиологиядағы заманауи аспаптық зерттеу әдістері (ЭКГ, 24 сағаттық қан қысымын бақылау (АҚМ). Эхокардиография). Зертханалық әдістер. - Артериялық гипертензия. Асқыну. Гипертониялық криз. Емдеу <p>Оқыту нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - науқаспен сұхбаттасу кезінде жүрек-қантамыр жүйесінің зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау - жүрек-қантамыр жүйесінің патологиясы бар жас ерекшеліктерін ескере отырып, науқасты мақсатты сұрау және физикалық тексеруді жүргізу; - негізгі симптомдар мен синдромдарды бөліп көрсету – артериялық гипертензия (біріншілік және екіншілік артериялық гипертензия: бүйректік, реноваскулярлық, эндокриндік, жүрек-қантамырлық, нейрогендік) - біріншілік және екіншілік артериялық гипертензияның патогенезін түсіндіру - артериялық гипертензияның күдікті диагнозын растау - гипертониялық синдром мен эндокриндік, бүйрек, қан тамырлары аурулары арасында дифференциалды диагностика жүргізе алады 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6. 2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 10-47 ст 3. Роберт Струтынский – Внутренние болезни: сердечно-сосудистая система. 2013.Глава 7 4. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа,2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев; 5.«Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтепра, 2014. —376 б.: ил 6. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6. 7. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. Chapter 10. 248 	<ol style="list-style-type: none"> 1. TBL 2. Науқаспен жұмыс Оқу уақытының кемінде 20% құрайды 3. Функционалдық диагностика бөліміндегі жұмыс 4. Симуляциялық орталықта жаттығу

		<p>- науқастың жеке ерекшеліктерін және тағайындалған препараттардың ерекшеліктерін ескере отырып, артериялық гипертензиясы бар науқасқа ем тағайындай алады (АКФ тежегіштері, бета-блокаторлар, диуретиктер, кальций өзекшелерінің блокаторлары - кальций антагонистері, ангиотензин II рецепторларының блокаторлары, альфа -блокаторлар, әртүрлі топтардан біріктірілген препараттар).</p> <p>- ағымдағы медициналық құжаттар мен есептерді жүргізуде, оның ішінде ақпараттық жүйелерде негізгі дағдыларға ие болу;</p> <p>- коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету;</p> <p>- жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану;</p> <p>- альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету;</p> <p>- үздіксіз кәсіптік дайындыққа және өз білімі мен кәсіби шеберлігін арттыруға қабілеттері мен қажеттіліктерін көрсету;</p> <p>- негізгі зерттеу дағдыларын көрсету.</p> <p>СӨЖ:</p> <p>1. Гипертонияны емдеудің заманауи принциптері, соңғы деректер (мақалаға шолу, жағдай, бейне, симуляция НЕМЕСЕ СҒЗЖ – тезис, баяндама, мақала)</p> <p>2. Артериялық гипертензия кезіндегі тамақтану (мақалаға шолу, кейс-стади, бейне, симуляция НЕМЕСЕ СҒЗЖ – тезис, баяндама, мақала)</p>	<p>8.Essentials_of_Internal_Medicine_Talley_3_ed_2015/Chapter-9</p> <p>9. Practical Cardiology 1st Edition 2018/ 28-44, 71</p> <p>10. 2020 International Society of Hypertension Global Hypertension Practice Guidelines</p> <p>11. Harrison’s Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, p. 676-682.</p> <p>12. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020</p> <p>13. Hypertension A Case-based Approach 2020</p> <p>14. Hypertension THIRD EDITION Edited by Sunil K. Nadar-2023</p> <p>15. Eurasian clinical guidelines for the diagnosis and treatment of secondary (symptomatic) forms of arterial hypertension (2022)</p> <p>16. Евразийские клинические рекомендации по диагностике и лечению вторичных форм артериальной гипертонии (2020) https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/</p>	
8	Созылмалы жүрек жеткіліксіздігі. Этиология. Патогенез.	<p>Оқыту нәтижелері:</p> <p>- белгілі патогенез негізінде СЖЖ белгілерін анықтау үшін мақсатты сұхбат және физикалық тексеру жүргізеді</p> <p>- созылмалы жүрек жеткіліксіздігінің симптомдары мен синдромдарын анықтау: сол және оң қарыншалық жеткіліксіздік (ИБС, артериялық гипертензия, гипертрофиялық кардиомиопатия, кеңейтілген кардиомиопатия, рестриктивті кардиомиопатия, кенеттен жүрек өлімі синдромы)</p>	<p>1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6.</p> <p>2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 271 ст</p> <p>3. Роберт Струтынский – Внутренние болезни: сердечно-сосудистая система. 2013.</p>	<p>1. TBL</p> <p>2. Науқаспен жұмыс Оқу уақытының кемінде 20% құрайды</p> <p>3. Функционалдық диагностика бөліміндегі жұмыс</p>

<p>Классификация. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Емдеу. СЖЖ емдеудегі жаңа препараттары</p>	<p>- жүрек жеткіліксіздігі синдромындағы зертханалық және аспаптық зерттеулердің мәліметтерін түсіндіру; - зертханалық және аспаптық әдістерді (ЭКГ, Эхо-КГ, УДЗ, МРТ, ангиография, АҚПМ, Холтер-ЭКГ) пайдалана отырып, жүрек-қан тамыр жүйесінің зақымдалуына күдікті диагнозды растау. - жедел және созылмалы жүрек жеткіліксіздігінің дифференциалды диагностикасын жүргізе алады - жедел және созылмалы жүрек жеткіліксіздігін емдеуге арналған препараттардың жіктелуін, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын, жанама әсерлерін, көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін тағайындау және қолдану. - медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде есеп беру және ағымдағы құжаттарды жүргізудің негізгі дағдыларын меңгеру; - коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету; - жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану; - альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету; - үздіксіз кәсіби дайындыққа және өз білімі мен кәсіптік дағдыларын жетілдіруге қабілеті мен қажеттілігін көрсету; - Негізгі зерттеу дағдыларын көрсету.</p> <p>СӨЖ: 1. Өкпенің созылмалы обструктивті ауруын емдеудің заманауи принциптері, соңғы мәліметтер (мақалаларға шолу). 2. СЖЖ-де тамақтану (мақалаға шолу, жағдай, бейне, модельдеу НЕМЕСЕ СҒЗЖ – диссертация, баяндама, мақала)</p>	<p>4. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев; 5. «Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтеппа, 2014. —376 б.: ил 6. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6. 7. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. Chapter 10. 262-264 8. Essentials_of_Internal_Medicine_Talley_3_ed_2015/203-207 10. Harrison's Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, Chapter 126. 11. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020, 12. Practical Cardiology First Edition: 2018, 164-177, 164-177, 278-296 p 13. Heart Failure- A Companion to Braunwald's Heart diseases Second Edition- 2010 14. 2023 AHA/ACC/ACCP/ASPC/NLA/PCNA Guideline for the Management of Patients With Chronic Coronary Disease 15. 2022 AHA/ACC/HFSA Guideline for the Management of Heart Failure 16. Cardiology in a Heartbeat Edited by: Amar Vaswani. SECOND EDITION, chapter 10.14 17. 2023 Focused Update of the 2021 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/</p>	<p>4. Симуляциялық орталықта жаттығу</p>
--	--	--	--

9	<p>Қақпақш алық зақымдану синдромы: туа біткен жүрек ақаулары. Балалардағы ЭКГ (қалыпты және патологиялық). Классификация. Этиология. Гемодинамика. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Асқынулар. Емдеу</p>	<p>Оқыту нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - науқаспен әңгімелесу кезінде қақпақша аппаратының зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау; - қақпақшалардың зақымдану синдромы бар жас ерекшеліктерін ескере отырып, науқасты мақсатты сұрау және физикалық тексеруді жүргізу; - негізгі симптомдар мен синдромдарды бөліп көрсету – жүрек қақпақшаларының ақаулары (ТЖА: ашық артериялық түтік, жүрекшелер мен қарыншалар пердесінің ақауы, Фалло тетралогиясы); - қақпақшалардың зақымдану синдромы кезіндегі зертханалық және аспаптық зерттеулердің мәліметтерін түсіндіру; - лабораториялық және аспаптық әдістерді қолдана отырып, клапан аппаратының зақымдалуына күдікті диагнозды растау; - қақпақша аппаратының зақымдануынан туындаған шу арасында дифференциалды диагнозды жүргізе алады (туа пайда болған, жүре пайда болған жүрек ақаулары) - дәрілік заттардың жіктелуін, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын, жанама әсерлерін, қақпақша аппаратының зақымдануын емдеуде қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді тағайындау және қолдану - ағымдағы медициналық құжаттар мен есептерді жүргізуде, оның ішінде ақпараттық жүйелерде негізгі дағдыларға ие болу; - коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету; - жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану; - альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету; - үздіксіз кәсіптік дайындыққа және өз білімі мен кәсіби шеберлігін арттыруға қабілеттері мен қажеттіліктерін көрсету; - негізгі зерттеу дағдыларын көрсету. <p>СӨЖ:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6. 2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 137-174 ст 3. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев; 4. «Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтеппа, 2014. —376 б.: ил 5. Essentials of Internal Medicine_Talley_3_ed_2015/203-207 6. Harrison’s Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, 115-116 7. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020, 8. Practical Cardiology First Edition: 2018, 164-177, 164-177, 278-296 p 9. Heart Failure- A Companion to Braunwald’s Heart diseases Second Edition-2010 10. 2022 AHA/ACC/HFSA Guideline for the Management of Heart Failure 11. Cardiology in a Heartbeat Edited by: Amar Vaswani. SECOND EDITION, chapter 16 https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. TBL 2. Науқаспен жұмыс Оқу уақытының кемінде 20% кұрайды 3. Функционалдық диагностика бөліміндегі жұмыс 4. Симуляциялық орталықта жаттығу
---	--	--	--	---

		1. Жүрек ақауларын емдеудің заманауи принциптері, соңғы деректер (мақалаға шолу, жағдай, бейне, симуляция НЕМЕСЕ СҒЗЖ – тезис, баяндама, мақала		
10	Қақпақшалық зақымдану синдромы: жүре пайда болған жүрек ақаулары. Классификация. Этиология. Гемодинамика. Клиникалық диагностикалық және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Асқынулар. Емдеу	<p>Оқыту нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - науқаспен әңгімелесу кезінде қақпақша аппаратының зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау; - қақпақшалардың зақымдану синдромы бар жас ерекшеліктерін ескере отырып, науқасты мақсатты сұрау және физикалық тексеруді жүргізу; - негізгі симптомдар мен синдромдарды бөліп көрсету – жүрек қақпақшаларының ақаулары (жүре пайда болған жүрек ақаулары: митральды жеткіліксіздік және стеноз, аорталық жеткіліксіздік және стеноз, үш жармалы жеткіліксіздік, қақпақша аппаратының ревматикалық және ревматикалық емес зақымдануы); - қақпақшалардың зақымдану синдромы кезіндегі зертханалық және аспаптық зерттеулердің мәліметтерін түсіндіру; -лабораториялық және аспаптық әдістерді қолдана отырып, қақпақша аппаратының зақымдалуына күдікті диагнозды растау; - қақпақша аппаратының зақымдануынан туындаған шулардың (жүре пайда болған жүрек ақаулары, клапан аппаратының ревматикалық және ревматикалық емес зақымданулары) арасында дифференциалды диагнозды жүргізе алады; - дәрілік заттардың жіктелуін, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын, жанама әсерлерін, клапан аппаратының зақымдануын емдеуде қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді тағайындау және қолдану - ағымдағы медициналық құжаттар мен есептерді жүргізуде, оның ішінде ақпараттық жүйелерде негізгі дағдыларға ие болу; - коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету; - жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6. 2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 137-174 ст 3. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев; 4.«Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтерра, 2014. —376 б.: ил 5.Essentials_of_Internal_Medicine_Talley_3_ed_2015/203-207 6. Harrison’s Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, Chapter 115-116. 7. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020, 8. Practical Cardiology First Edition: 2018, 164-177, 164-177, 278-296 p 9. Heart_Failure- A Companion to Braunwald’s_Heart diseases Second Edition- 2010 10. 2022 AHA/ACC/HFSA Guideline for the Management of Heart Failure 11. Cardiology in a Heartbeat Edited by: Amar Vaswani. SECOND EDITION, chapter 16 https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. TBL 2. Науқаспен жұмыс Оқу уақытының кемінде 20% құрайды 3. Функционалдық диагностика бөліміндегі жұмыс 4. Симуляциялық орталықта жаттығу

		<p>- альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету;</p> <p>- үздіксіз кәсіптік дайындыққа және өз білімі мен кәсіби шеберлігін арттыруға қабілеттері мен қажеттіліктерін көрсету;</p> <p>- негізгі зерттеу дағдыларын көрсету.</p>		
11	<p>Жүректің қабыну аурулары</p> <p>Жұқпалы эндокардит.</p> <p>Миокардит.</p> <p>Перикардит.</p> <p>Классификация.</p> <p>Этиология.</p> <p>Иммунопатогенез.</p> <p>Клиникалық диагностика және дифференциалды диагностикалық критерийлер.</p> <p>Асқыну</p>	<p>Оқыту нәтижелері:</p> <p>- науқаспен әңгімелесу кезінде жүрек қабынуының симптомдары мен синдромдарын анықтау;</p> <p>- жүректің қабыну аурулары бар жас ерекшеліктерін ескере отырып, науқасты мақсатты сұрау және физикалық тексеруді жүргізу;</p> <p>- жүректің қабыну зақымдануы (инфекциялық: вирус, бактерия, риккетсия, аллергиялық, токсикалық, аутоиммунды, уремиялық) негізгі белгілері мен синдромдарын бөліп көрсету;</p> <p>- жүректің қабыну аурулары синдромы бойынша зертханалық және аспаптық зерттеулердің мәліметтерін түсіндіру;</p> <p>- зертханалық және аспаптық әдістерді қолдана отырып, жүректің қабыну ауруларының күдікті диагнозын растау;</p> <p>- жүректің қабыну ауруларының клиникалық көріністері арасында дифференциалды диагностика жүргізе алады</p> <p>- дәрілік заттардың жіктелуін, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын, жанама әсерлерін, жүректің қабыну ауруларын емдеуде қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін тағайындау және қолдану</p> <p>- ағымдағы медициналық құжаттар мен есептерді жүргізуде, оның ішінде ақпараттық жүйелерде негізгі дағдыларға ие болу;</p> <p>- коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету;</p> <p>- жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану;</p> <p>- альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету;</p>	<p>1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6.</p> <p>2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 105-137, 190-213 ст</p> <p>3. Роберт Струтынский – Внутренние болезни: сердечно-сосудистая система. 2013</p> <p>4. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев;</p> <p>5. «Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтерра, 2014. —376 б.: ил</p> <p>6. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6.</p> <p>7. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. Chapter 10. 274-276</p> <p>8. Essentials_of_Internal_Medicine_Talley_3_ed_2015/203-207</p> <p>9. Harrison's Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, chapter 117-118.</p> <p>10. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020,</p> <p>11. Practical Cardiology First Edition: 2018, 164-177, 164-177, 278-296 p</p>	<p>1. TBL</p> <p>2. Науқаспен жұмыс Оқу уақытының кемінде 20% құрайды</p> <p>3. Клиникалық науқастарды қарауға қатысу (Clinical rounds)</p>

	ар. Емдеу.	- үздіксіз кәсіптік дайындыққа және өз білімі мен кәсіби шеберлігін арттыруға қабілеттері мен қажеттіліктерін көрсету; - негізгі зерттеу дағдыларын көрсету.	12. Heart Failure- A Companion to Braunwald's Heart diseases Second Edition-2010 13. 2022 AHA/ACC/HFSA Guideline for the Management of Heart Failure 14. 2023 Focused Update of the 2021 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/	
12	Кардиомиопатия. Классификация. Этиология. Иммунопатогенез. Клиникалық диагностика және дифференциалды диагностикалық критерийлер. Асқынуды емдеу.	Оқыту нәтижелері: - науқаспен сұхбаттасу кезінде кардиомиопатияның белгілері мен синдромдарын анықтау; - кардиомиопатияның жас ерекшеліктерін ескере отырып, науқасты мақсатты сұрау және физикалық тексеруді жүргізу; - негізгі симптомдар мен синдромдарды бөліп көрсету – кардиомиопатия (гипертрофиялық, кеңейтілген, рестриктивті); - кардиомиопатияға зертханалық және аспаптық зерттеулердің мәліметтерін интерпретациялау; -зертханалық және аспаптық әдістерді қолдана отырып, кардиомиопатияның күдікті диагнозын растау; - кардиомиопатияның клиникалық көріністері арасында дифференциалды диагноз қоя алады - дәрілік заттардың жіктелуін, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын, жанама әсерлерін, кардиомиопатияны емдеуде қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін тағайындау және қолдану - ағымдағы медициналық құжаттар мен есептерді жүргізуде, оның ішінде ақпараттық жүйелерде негізгі дағдыларға ие болу; - коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету; - жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану;	1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6. 2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 105-137, 190-213 ст 3. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа,2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев; 4. Роберт Струтынский – Внутренние болезни: сердечно-сосудистая система. Глава 10. 2013 5.«Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтерра, 2014. —376 б.: ил 6. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6. 6. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. Chapter 10. 278 p 7.Essentials_of_Internal_Medicine_Talley_3_ed_2015/190-194 8. Harrison's Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, chapter 117	1. TBL 2. Науқаспен жұмыс Оқу уақытының кемінде 20% құрайды 3. Функционалдық диагностика бөліміндегі жұмыс 4. Симуляциялық орталықта жаттығу

		<ul style="list-style-type: none"> - альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету; - үздіксіз кәсіптік дайындыққа және өз білімі мен кәсіби шеберлігін арттыруға қабілеттері мен қажеттіліктерін көрсету; - негізгі зерттеу дағдыларын көрсету. 	<p>9. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020,</p> <p>10. Practical Cardiology First Edition: 2018, 164-177, 164-177, 278-296 p</p> <p>11. Heart Failure- A Companion to Braunwald’s Heart diseases Second Edition-2010</p> <p>12. 2022 AHA/ACC/HFSA Guideline for the Management of Heart Failure</p> <p>17. 2023 Focused Update of the 2021 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure</p> <p>https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/</p>	
13	Жүрек автоматизмінің дисфункция синдромы. Қозғыштық бұзылу синдромы. Пароксизмальды тахикардия кезінде шұғыл көмек	<p>Оқыту нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - патогенезі туралы білімді қолдану негізінде жүрек ырғағының бұзылуының белгілерін анықтау үшін мақсатты сауалнама және физикалық тексеру жүргізеді. - жүрек аритмиясының белгілері мен синдромдарын анықтау: - жүрек автоматизмінің бұзылуына байланысты аритмиялар: синусты брадикардия, тахикардия, аритмия, тыныс алу аритмиясы, атриовентрикулярлық ырғақ. Жүрек қозуының бұзылуымен байланысты аритмиялар: экстрасистолиялар, пароксизмальды тахикардия, жүрекшелердің фибрилляциясы, қарыншалардың фибрилляциясы. - жүрек аритмиясы синдромы бойынша зертханалық және аспаптық (ЭКГ, Эхо-КГ, УДЗ, МРТ, ангиография, АБП, Холтер-ЭКГ) зерттеулердің мәліметтерін интерпретациялау; - жүрек ырғағының бұзылуы мен қозуды ажырата алады - дәрілік заттардың жіктелуін, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын, жанама әсерлерін, жүрек ырғағының бұзылуын (аритмияға қарсы препараттар) емдеуде қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін тағайындау және қолдану. - пароксизмальды тахикардия кезінде шұғыл көмек көрсету - ағымдағы медициналық құжаттар мен есептерді жүргізуде, оның ішінде ақпараттық жүйелерде негізгі дағдыларға ие болу; 	<p>1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6.</p> <p>2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 213-244 ст</p> <p>3. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа,2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев;</p> <p>4. Роберт Струтынский – Внутренние болезни: сердечно-сосудистая система. Глава 3. 2013</p> <p>5. Роберт Струтынский – Электрокардиограмма: анализ и интерпретация/ 14-у изд. – М:МедПресс-информ.2012</p> <p>6.«Кардиология» модулі модуль «Серечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтерра, 2014. —376 б.: ил</p>	<p>1. TBL</p> <p>2. Топпен жұмыс</p> <p>3. ЭКГ интерпретациясы</p>

		<p>- коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету;</p> <p>- жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану;</p> <p>- альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету;</p> <p>- үздіксіз кәсіптік дайындыққа және өз білімі мен кәсіби шеберлігін арттыруға қабілеттері мен қажеттіліктерін көрсету;</p> <p>- негізгі зерттеу дағдыларын көрсету.</p> <p>СӨЖ: Аритмияны емдеудің заманауи принциптері, соңғы деректер ((мақалаға шолу, жағдай, бейне, симуляция НЕМЕСЕ CFЗЖ – тезис, баяндама, мақала)</p>	<p>7. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6.</p> <p>8. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. 268-272 p</p> <p>9. Essentials_of_Internal_Medicine_Talley_3_ed_2015/194-200</p> <p>10. Harrison's Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, chapter 124-125</p> <p>11. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020,</p> <p>12. Practical Cardiology First Edition: 2018, 164-177, 164-177,</p> <p>13. Marriott's practical electrocardiography. — Twelfth edition / Galen S. Wagner, David G. Strauss. https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/</p>	
14	Жүрек өткізгіштігінің зақымдалу синдромы..	<p>Оқыту нәтижелері:</p> <p>- патогенезі туралы білімді қолдану негізінде жүрек ырғағының бұзылуының белгілерін анықтау үшін мақсатты сауалнама және физикалық тексеру жүргізеді.</p> <p>- жүрек ырғағының бұзылуының симптомдары мен синдромдарын анықтау: өткізгіштіктің бұзылуымен байланысты аритмиялар: АВ блокадасы, Гисс блокадасы.</p> <p>- жүрек аритмиясы синдромы бойынша зертханалық және аспаптық (ЭКГ, Эхо-КГ, УДЗ, МРТ, ангиография, АҚТМ, Холтер-ЭКГ) зерттеулердің мәліметтерін интерпретациялау;</p> <p>- жүрек ырғағының өткізгіштігінің бұзылуын ажырата алады</p> <p>- дәрілік заттардың жіктелуін, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын, жанама әсерлерін, жүрек ырғағының бұзылуын (аритмияға қарсы препараттар) емдеуде қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді тағайындау және қолдану.</p> <p>- ағымдағы медициналық құжаттар мен есептерді жүргізуде, оның ішінде ақпараттық жүйелерде негізгі дағдыларға ие болу;</p>	<p>1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6.</p> <p>2. Трухан Д.И., Филимонов С.Н. Болезни сердечно-сосудистой системы: клиника, диагностика и лечение. 213-244 ст</p> <p>3. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев;</p> <p>4. Роберт Струтынский – Внутренние болезни: сердечно-сосудистая система. Глава 3. 2013</p> <p>5. Роберт Струтынский – Электрокардиограмма: анализ и интерпретация/ 14-у изд. – М:МедПресс-информ.2012</p> <p>6.«Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған</p>	<p>1. TBL</p> <p>2. Топпен жұмыс</p> <p>3. ЭКГ интерпретациясы</p>

		<p>- коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету;</p> <p>- жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану;</p> <p>- альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету;</p> <p>- үздіксіз кәсіптік дайындыққа және өз білімі мен кәсіби шеберлігін арттыруға қабілеттері мен қажеттіліктерін көрсету;</p> <p>- негізгі зерттеу дағдыларын көрсету.</p> <p>СӨЖ: Аритмияны емдеудің заманауи принциптері, соңғы деректер ((мақалаға шолу, жағдай, бейне, симуляция НЕМЕСЕ СҒЗЖ – тезис, баяндама, мақала)</p>	<p>оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтерра, 2014. —376 б.: ил</p> <p>7. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6.</p> <p>8. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. 268-272 p</p> <p>9. Essentials of Internal Medicine Talley 3 ed 2015/194-200</p> <p>10. Harrison's Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, chapter 124-125</p> <p>11. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020,</p> <p>12. Practical Cardiology First Edition: 2018, 164-177, 164-177,</p> <p>13. Marriott's practical electrocardiography. — Twelfth edition / Galen S. Wagner, David G. Strauss. https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/</p>	
15	Синдром – жүрек ырғағының туа біткен бұзылуы.	<p>Оқыту нәтижелері:</p> <p>- патогенез білімін қолдану негізінде жүрек ырғағының туа біткен бұзылыстарының белгілерін анықтау үшін мақсатты сауалнама және физикалық тексеру жүргізеді.</p> <p>- жүрек ырғағының туа біткен бұзылыстарының симптомдары мен синдромдарын анықтау: Вольф-Паркинсон-Уайт синдромы (WPW), Клерк-Леви-Кристеско синдромы (CLC), QT ұзарту синдромы, QT қысқа синдромы, Бругада синдромы, синус түйіннің әлсіздік синдром.</p> <p>- жүрек ырғағының туа біткен бұзылыстары синдромы бойынша зертханалық және аспаптық зерттеулердің (ЭКГ, эхо-КГ, УДЗ, МРТ, ангиография, АҚТМ, Холтер-ЭКГ) зерттеулерінің мәліметтерін интерпретациялау;</p> <p>- жүрек ырғағының бұзылуы арасында дифференциалды диагноз қоя алады</p>	<p>1. Мухин Н.А., Моисеев В.С. Пропедевтика внутренних болезней: учебник. — 2-е изд., доп. и перераб. М.: ГЭОТАР – 2020г, глава-6.</p> <p>2. Ішкі аурулар пропедевтикасы: оқулық — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015, Тарау-6: ил. Н.А. Мухин, В.С. Моисеев;</p> <p>3. «Кардиология» модулі модуль «Сердечно-сосудистой системы»: Интеграцияланған оқулық: қазақ және орыс тілдерінде / — М.: Литтерра, 2014. —376 б.: ил</p> <p>4. Роберт Струтынский – Внутренние болезни: сердечно-сосудистая система. Глава 3. 2013</p> <p>5. Роберт Струтынский – Электрокардиограмма: анализ и</p>	<p>1. TBL</p> <p>2. Топпен жұмыс</p> <p>3. ЭКГ интерпретациясы</p>

	<p>- дәрілік заттардың жіктелуін, әсер ету механизмін, фармакокинетикасын, жанама әсерлерін, жүрек ырғағының бұзылуын (аритмияға қарсы препараттар) емдеуде қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін тағайындау және қолдану.</p> <p>- ағымдағы медициналық құжаттар мен есептерді жүргізуде, оның ішінде ақпараттық жүйелерде негізгі дағдыларға ие болу;</p> <p>- коммуникативті дағдыларды, топта жұмыс істеу дағдыларын, диагностикалық және емдеу процесін ұйымдастыру мен басқаруды көрсету;</p> <p>- жеке адамдар мен отбасылар үшін салауатты өмір салтын қалыптастырудың принциптері мен әдістері туралы білімін қолдану;</p> <p>- альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылықты құрметтеу сияқты кәсіби құндылықтарға адалдығын көрсету;</p> <p>- үздіксіз кәсіптік дайындыққа және өз білімі мен кәсіби шеберлігін арттыруға қабілеттері мен қажеттіліктерін көрсету;</p> <p>- негізгі зерттеу дағдыларын көрсету.</p> <p>СӨЖ: Аритмияны емдеудің заманауи принциптері, соңғы деректер ((мақалаға шолу, жағдай, бейне, симуляция НЕМЕСЕ СҒЗЖ – тезис, баяндама, мақала)</p>	<p>интерпретация/ 14-у изд. – М:МедПресс-информ.2012</p> <p>6. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition 2018. Disorders of the Cardiovascular System PART 6.</p> <p>7. Oxford Handbook of General Practice 4th Edition. 268-272 p</p> <p>8.Essentials_of_Internal_Medicine_Talley_3_ed_2015/194-200</p> <p>9. Harrison's Manual of Medicine/ 20th Edition, Section 8, chapter 124-125</p> <p>10. Brent G. Petty. Basic Electrocardiography Second Edition – 2020,</p> <p>11. Practical Cardiology First Edition: 2018, 164-177, 164-177,</p> <p>12. Marriott's practical electrocardiography. — Twelfth edition / Galen S. Wagner, David G. Strauss.</p> <p>13. Thaler, Malcolm S., author. The only EKG book you'll ever need / Malcolm S. Thaler. — Eighth edition. https://geekymedics.com/category/osce/clinical-examination/cardio/</p>	
--	---	---	--

**ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН РУБРИКАТОР
жиынтық бағалаумен**

Бағалауды есептеу формуласы
Жалпы 3-ші курс – ОРД

Курация, клиникалық дағдылар	20%
СӨЖ (кейс, бейне, симуляция НЕМЕСЕ СҒЖ – тезис, баяндама, мақала)	10%
Аралық бақылау	70%
Қорытынды АБ1	100%
Ауру тарихы	20%
СӨЖ	10%
Аралық бақылау	70%
Қорытынды АБ2	100%

Team based learning – TBL

	%
Индивидуальды -- (IRAT)	30
Топтық -- (GRAT)	20
Апелляция	10
Кейс бойыгша бағалау -	30
Бонустық бағалау (бонус)	10
	100%

Науқастың төсегіндегі практикалық дағдыларды баллдық бағалау (ең көбі 100 балл)

№	Критерийлер (баллдық жүйе арқылы бағаланады)	10	8	6	4	2
		<i>Өте жақсы</i>	<i>Ортадан жоғары</i>	<i>қанағаттанарлы қ</i>	<i>Дұрыстауды талап етеді</i>	<i>Дұрыс емес</i>
НАУҚАСТАРДЫ СҰРАСТЫРУ						
1	Науқаспен сұхбаттасу кезіндегі қарым-қатынас дағдылары	Науқасқа өзін таныстырды. Ол науқасқа қалай жүгіну керектігін сұрады. Ол достық үнмен сөйледі, дауысы шымыр, анық. Сұрақтарды сыпайы құрастыру. Науқасқа жанашырлық танытты - дәрігердің позасы, «келісімдерді» мақұлдайтын. Ашық сұрақтар қойды.	Науқасқа өзін таныстырды. Ол науқасқа қалай жүгіну керектігін сұрады. Ол достық үнмен сөйледі, дауысы шымыр, анық. Сұрақтарды сыпайы құрастыру. Науқасқа жанашырлық танытты - дәрігердің позасы, «келісімдерді» мақұлдайтын. Ашық сұрақтар қойды.	Науқасқа өзін таныстырды. Ол науқасқа қалай жүгіну керектігін сұрады. Ол достық үнмен сөйледі, дауысы шымыр, анық. Сұрақтарды сыпайы құрастыру. Бірнеше ашық сұрақтар қойылды	Науқасқа өзін толық таныстырмады, науқастың аты-жөнін сұрамады, студенттің сөзі түсінікті емес, дауысы да түсініксіз болды. Науқас монотондылықпен жауап беретін ашық сұрақтар жоқ; Студент пациенттің жайлылығына мән бермеді және эмпатия көрсетпеді.	Науқаспен байланыс теріс. Науқаспен қарым-қатынас кезіндегі негізгі талаптар орындалмайды, науқасқа эмпатия көрінісі байқалмайды.
	Шағымдарды жинау	Науқастың негізгі және кіші шағымдарын анықтады. Аурудың маңызды бөлшектері анықталды (мысалы, жүрек айну, құсу, іштің ауыруы бар ма? сипаты қандай?). Дифференциалды диагностикаға қатысты сұрақтар қойылды.	Науқастың негізгі және кіші шағымдарын анықтады. Аурудың маңызды бөлшектерін ашты (мысалы, жүрек айнуы, құсу, іштің ауыруы? Қандай түрі?).	Науқастың негізгі шағымдарын анықтады. Аурудың маңызды бөлшектерін ашты.	Студент үлкен және кіші шағымдарды ажырата алмайды. Аурудың маңызды бөлшектерін ашпады. Кездейсоқ сұрақтар қояды.	Аурудың егжей-тегжейлерін ашқан жоқ. Шағымдарды жинау тек науқастың өзінің субъективті сөздерімен шектеледі.

	Медициналық тарихты алу	Аурудың даму хронологиясын, аурудың маңызды бөлшектерін анықтады (мысалы, іш аймағында ауырсыну қашан пайда болады?). Осы ауруға қарсы қолданылатын дәрілер туралы сұрады. Дифференциалды диагностикаға қатысты сұрақтар қойылды.	Аурудың даму хронологиясын, аурудың маңызды бөлшектерін анықтады (мысалы, іш аймағында ауырсыну қашан пайда болады?). Осы ауруға қарсы қолданылатын дәрілер туралы сұрады.	Аурудың даму хронологиясын сұрады. Осы ауруға қарсы қолданылатын дәрілер туралы сұрады.	Студент аурудың даму хронологиясын құра алмайды. Кездейсоқ сұрақтар қояды.	Барлық сұрастыру этап қадамдарын өткізіп жіберді. Науқастың өзі берген мәліметтер ғана бар.
	Өмір тарихы	Анықталған аллергиялық анамнез, созылмалы аурулар, операциялар, қан құю, тұрақты түрде қабылданатын дәрілер, отбасылық анамнез, науқастың әлеуметтік жағдайы, кәсіптік қауіптер, эпидемиологиялық анамнез.	Анықталған аллергиялық анамнез, созылмалы аурулар, операциялар, тұрақты түрде қабылданатын дәрілер, отбасылық анамнез, науқастың әлеуметтік жағдайы, кәсіптік қауіптер, эпидемиологиялық анамнез	Анықталған аллергиялық анамнез, созылмалы аурулар, отбасылық анамнез.	Анықталған аллергиялық анамнез және отбасылық тарих.	Барлық сұрастыру этап қадамдарын өткізіп жіберді. Науқастың өзі берген мәліметтер ғана бар.
2	Пациент сұхбатының сапасы	Науқастың сауалнамасы ретімен жүргізілді, бірақ науқастың жағдайы мен ерекшеліктеріне байланысты студент сауалнама жүргізу тәртібін өзгертеді. Соңында қорытындылайды - барлық сұрақтарды қорытындылайды және пациенттен кері байланыс	Науқаспен рет-ретімен сұхбат жүргізілді. Соңында ол қорытындылайды - барлық сұрақтарды қорытындылайды және пациенттен кері байланыс алады (мысалы, қорытындылаймыз - сіз бір апта бұрын ауырып қалдыңыз, ол кезде жүрек	Әңгімелесу реті бұзылған, бірақ жиналған ақпараттың сапасы ықтимал диагнозды болжайды. Проблемалық парақты	Сұрастыру реті бұзылған. Оқушы бірдей сұрақтарды қайталайды. Жиналған ақпарат жоғары сапалы емес және болжамды диагнозды ұсынуға мүмкіндік бермейді.	Сауалнама жүйелі түрде жүргізілмеді; студент науқастың жағдайына қатысы жоқ кездейсоқ сұрақтар қояды немесе мүлде сұрақ қоймайды;

		алады (мысалы, қорытындылайық - сіз бір апта бұрын ауырған, жүрек айнуы алғаш рет қайталанған құсумен пайда болған кезде, содан кейін диарея пайда болды, солай ма?). Ықтимал диагнозды ұсыну үшін жоғары сапалы, егжей-тегжейлі ақпарат жиналды. Проблемалық парақты қолданады - негізгі және кішігірім мәселелерді анықтауды біледі.	айнуы алғаш рет қайталанатын құсу пайда болды, содан кейін диарея пайда болды, бұл дұрыс па?). Ықтимал диагнозды ұсыну үшін жоғары сапалы, егжей-тегжейлі ақпарат жиналды. Проблемалық парақты қолданады - негізгі және кішігірім мәселелерді анықтауды біледі.	пайдаланбайды - негізгі және кішігірім мәселелерді анықтауды білмейді.	Проблемалық парақты пайдаланбайды - негізгі және кішігірім мәселелерді анықтауды білмейді.	Проблемалық парақты пайдаланбайды - негізгі және кішігірім мәселелерді анықтауды білмейді.
3	Пациенттермен сұхбаттасу уақытын басқару. Жағдайды бақылау.	Пациентпен сұхбаттасуға кететін ең аз топ уақыты. Студент өзіне сенімді, жағдайды толығымен бақылап, оны басқарады. Науқас қанағаттанған.	Сауалнама өте тез аяқталды. Оқушы өзіне сенімді және жағдайды бақылайды. Науқас қанағаттанған	Науқаспен әңгімелесу уақыты кешіктіріледі, бірақ науқасқа ыңғайсыздық тудырмайды. Студент өзінің байсалдылығын жоғалтпайды. Науқас тарапынан теріс әсер жоқ.	Ұзақ сауалнама, студент уақытты босқа өткізеді. Науқас ұзақ сұрақ қою арқылы ыңғайсыздықты білдіреді. Студент өзіне сенімді емес, науқаспен қарым-қатынас жасағанда адасып қалады.	Сауалнама маңызды ақпаратты анықтаусыз аяқталды. Сауалнама тым ұзаққа созылады және қарым-қатынас атмосферасы теріс. Науқаспен мүмкін қактығыс.
НАУҚАСТЫ ФИЗИКАЛЫҚ ҚАРАУ						
		10	8	6	4	2
		<i>Өте жақсы</i>	<i>Орташадан жоғары</i>	<i>Орташа</i>	<i>Дұрыстауды қажет еткді</i>	<i>Қабылданбайды</i>
4	Науқасты физикалық тексеру кезінде коммуникация дағдылары	Науқастың (немесе туыстарының, ата-анасының, қамқоршыларының)	Науқастың (немесе туыстарының, ата-анасының, қамқоршыларының)	Науқастың (немесе туыстарының, ата-анасының,	Науқастың (немесе туыстарының, ата-анасының, қамқоршыларының)	Науқастың денесімен алдын ала келісімсіз жанасу.

		физикалық тексеру жүргізуге келісiмiн сұрады. Науқасқа ненi және қалай тексеретiнiн түсiндiрдi (мысалы, мен сiздiң өкпеңiздi стетоскоппен тыңдаймын, асқазаныңызды қолыммен тексеремiн)	физикалық тексеру жүргізуге келісiмiн сұрады. Науқасқа ненi және қалай тексеретiнiн түсiндiрдi (мысалы, мен сiздiң өкпеңiздi стетоскоппен тыңдаймын, асқазаныңызды қолыммен тексеремiн)	қамқоршыларыны н) физикалық тексеру жүргізуге келісiмiн сұрады. Науқасқа ненi және қалай тексеретiнiн түсiндiрдi (мысалы, мен сiздiң өкпеңiздi стетоскоппен тыңдаймын, асқазаныңызды қолыммен тексеремiн)	физикалық тексеру жүргізуге келісiмiн сұрады.	
	Глазго шкаласы бойынша науқастың сана деңгейiн бағалау.	Шкаладағы ұпайларды дұрыс есептедi. Сана деңгейiн көрсету үшiн медициналық терминологияны дұрыс қолданады.	Шкаладағы ұпайларды дұрыс есептедi. Сана деңгейiн көрсету үшiн медициналық терминологияны дұрыс қолданады.	Шкала бойынша бағалаудағы қате 2 баллдан аспайды. Сана деңгейiн көрсететiн терминологияны бiледi.	Шкаласы бойынша бағалаудағы қате 3 баллдан жоғары. Медициналық терминологияда шатасады.	Глазго шкаласы критерийлерiн бiлмейдi. Оны пайдалану мүмкiн емес. Сана деңгейiнiң дифференциациясын бiлмейдi.
5	Науқастың өмiрлiк көрсеткiштерiн бағалау – жүрек соғу жиiлiгi, тыныс алу жиiлiгi, қан қысымы, дене температурасы, дене салмағының индексi.	Өмiрлiк маңызды көрсеткiштердi техникалық дұрыс өлшеген. Өмiрлiк маңызды белгiлердi (мысалы, тахипноэ, тахикардия, гипоксия және т.б.) бағалау кезiнде медициналық терминологияны дұрыс пайдаланады.	Өмiрлiк маңызды көрсеткiштердi техникалық дұрыс өлшеген. Өмiрлiк маңызды белгiлердi (мысалы, тахипноэ, тахикардия, гипоксия және т.б.) бағалау кезiнде медициналық терминологияны дұрыс пайдаланады.	Өмiрлiк көрсеткiштердi өлшеу техникасындағы болмашы қателер. Өлшеу нәтижелерi бұрмаланбайды. Студент медициналық терминологияны қолдануда жiберiлген	Өмiрлiк көрсеткiштердi өлшеу техникасындағы өрескел қателер, нәтижелердi бұрмалау. Медициналық терминологиядағы қателердi өз бетiнше түзете алмайды.	Өмiрлiк көрсеткiштердi өлшеу техникасын бiлмейдi. Қан қысымын, тамыр соғуын, тыныс алу жиiлiгiн, қанықтылығын, дене температурасын бағалаудың

				қателерді түзете алады.		стандартты мәліметтерін білмейді.
6	<p>Науқасты физикалық тексеруді жүргізу техникасы.</p>	<p>Жүйелер бойынша науқасқа физикалық тексеру жүргізілді, белгіленген тәртіп бойынша пальпация, аускультация және перкуссия техникасы дұрыс. Науқасқа қандай өзгерістер анықталғанын және қандай норма болуы керектігін түсіндіреді.</p> <p>Ықтимал диагноз қою үшін барлық тиісті физикалық нәтижелер (анормальды және қалыпты) анықталған.</p> <p>Студент анықталған белгілерге байланысты тексеру ретін өзгертуді біледі.</p> <p>Анықталған белгілерді егжей-тегжейлі көрсетіңіз (мысалы, сіз аяқтарыңыздың ісінуін байқадыңыз ба? Мұны қанша уақыт бұрын байқадыңыз? Ісіну кешке немесе таңертең күшейе ме?)</p> <p>Соңында физикалық тексеру кезінде анықталған өзгерістердің науқастың</p>	<p>Науқасты физикалық тексеру жүйелі түрде жүргізілді, пальпация, аускультация және перкуссия техникасы дұрыс.</p> <p>Науқасқа қандай өзгерістер анықталғанын және қандай норма болуы керектігін түсіндіреді.</p> <p>Ықтимал диагноз қою үшін барлық тиісті физикалық нәтижелер (анормальды және қалыпты) анықталған.</p> <p>Анықталған белгілерді егжей-тегжейлі көрсетіңіз (мысалы, сіз аяқтарыңыздың ісінуін байқадыңыз ба? Мұны қанша уақыт бұрын байқадыңыз? Ісіну кешке немесе таңертең күшейе ме?)</p>	<p>Науқасты физикалық тексеру жүйеге сәйкес келмейтін, бірақ науқасқа қолайсыздық тудырмай жүргізілді.</p> <p>Пальпация, аускультация және перкуссия техникасы қанағаттанарлық және оқытушыдан аздаған түзетулерді талап етеді.</p> <p>Ықтимал диагноз қою үшін жеткілікті негізгі бұзылулар анықталды.</p>	<p>Физикалық тексеру жүйелі түрде жүргізілмеді, науқас орнынан тұрды, жатты, бірнеше рет позициясын өзгертті, ыңғайсыздықты бастан кешірді.</p> <p>Тек таңдалған жүйелер қамтылған, Пальпация, перкуссия және аускультацияны орындау әдістемесі мұғалім тарапынан айтарлықтай түзетуді қажет етті.</p> <p>Қалыпты және патологиялық өзгерістерді анықтауда шатастырады. Негізгі бұзушылықтар анықталмады. Ықтимал диагноз қою үшін деректер жеткіліксіз.</p>	<p>Физикалық тексеру кезінде өрескел бұзушылықтар – науқасты физикалық тексеруді жүргізу тәртібі мен техникасын білмейді.</p> <p>Физикалық мәліметтердің нормасы мен патологиясын білмейді.</p> <p>Ешқандай бұзушылықтарды анықтау мүмкін емес.</p>

		шағымдары мен ауру тарихына сәйкестігі қорытындыланады.				
7	<p>Алдын ала синдромдық диагнозды қою</p> <p>Зертханалық және визуалды тексеру жоспары (СВС, LBC, ОАМ, патологиялық сұйықтықтар, бейнелеу әдістері)</p>	<p>Шағымдар мен физикалық тексеруден алынған мәліметтерді негіздей отырып, ең толық негіздеу және алдын-ала диагнозды тұжырымдау, шағымдардың деректері, аурудың дамуы және анықталған физикалық ауытқулар негізінде негізгі синдромдардың дифференциалды диагностикасы жүзеге асырылады. Мәселені толық түсінеді және оны науқастың ерекшеліктерімен байланыстырады. Студент дифференциалды диагнозды ескере отырып, зертханалық және аспаптық зерттеулерді дұрыс тағайындады (яғни, ол тағайындаған нәрсені, неге және күтілетін өзгерістерді атады). Науқасқа емтиханға дайындалу кезінде маңызды сәттерді түсіндірді (мысалы, глюкоза сынағы аш қарынға болса, онда ішпеніз, тамақ ішпеніз,</p>	<p>Ең толық негіздеме және осы шағымдарды және физикалық тексеруді негіздеумен алдын ала диагнозды тұжырымдау Негізгі патология тұрғысынан дұрыс және негізделген. Негізгі синдромдар негізінде дифференциалды диагностика жүргізілді. Ол диагноз қою үшін қажетті зертханалық және аспаптық зерттеулерді дұрыс атады және күтілетін өзгерістерді атады. Науқасқа тексеруге дайындалу кезіндегі маңызды жайттарды түсіндірді.</p>	<p>Шағымдар мен физикалық тексеру негізінде алдын ала диагноз қоюдың негіздемесі негізгі патология тұрғысынан. Диагноз қою үшін негізгі тексеруді анықтады.</p>	<p>Алдын ала диагноздың формулалық немесе интуитивті тұжырымы негізді қамтамасыз ете алмайды (яғни, шағымдарды байланыстыру, симптомдардың даму хронологиясы және физикалық деректер). Белгіленген емтихан диагнозды растамайды.</p>	<p>Алдын ала диагноздың формулалық немесе интуитивті тұжырымы негізді қамтамасыз ете алмайды (яғни, шағымдарды байланыстыру, симптомдардың даму хронологиясы және физикалық деректер). Белгіленген тексеру диагнозды растамайды.</p>

		тісіңізді тазаламаңыз және т.б.)				
8	Зертханалық және аспаптық зерттеу нәтижелерін интерпретациялау (ЖҚА, ЖЗА, БХА, биопсиялар, визуализация әдістері ФГДС, рентген, КТ, МРТ, эластометрия, ПЭТ, ультрадыбыстық және т.б.)	Медициналық терминологияны қолдана отырып, дәл, толық түсіндіру, анықталған ауытқулардың алдын ала диагнозбен байланысын/немесе сәйкессіздігін түсінеді.	Медициналық терминологияны қолдана отырып, дәл толық түсіндіру	Тесттердегі негізгі ауытқуларды анықтау, медициналық терминологияны дұрыс қолдану	Толық емес немесе толығымен дұрыс емес түсіндіру, нормативтік деректерді білмейді, медициналық терминологияны қолданудағы қателер	Медициналық терминологияны қолданбайды, нормативтік мәліметтерді білмейді
9	Емтихан нәтижелеріне негізделе отырып, қорытынды синдромдық диагнозды тұжырымдау	Оқушы негізгі ауруды нақты тұжырымдайды. Негізгі ауруды тұжырымдау кезінде аурудың клиникалық классификациясы қолданылады. Аурудың ауырлық дәрежесіне баға береді. Негізгі аурудың асқынуларын атайды. Студент объективті деректер (тарих, емтихан нәтижелері) бойынша өз пікірін нақты негіздейді. Мысалы: Қоғамда пайда болған лобарлық пневмония, тән. Орташа курс. (немесе ауыр ағым, асқыну – плевра эмпиемасы)	Оқушы негізгі ауруды нақты тұжырымдайды. Негізгі ауруды тұжырымдау кезінде аурудың клиникалық классификациясы қолданылады. Аурудың ауырлық дәрежесіне баға береді негізгі аурудың асқынуларын атайды. Студент объективті деректер бойынша өз пікірін нақты негіздейді (анамнез, тексеру нәтижелері) Мысалы: Қоғамнан алынған лобар пневмония, типтік. Орташа курс. (немесе ауыр ағым, асқыну – плевра эмпиемасы)	Оқушы негізгі ауруды тұжырымдайды. Клиникалық классификация толық емес. Студент объективті деректер бойынша өз пікірін нақты негіздейді (анамнез, емтихан нәтижелері) Мысалы: Қоғамда пайда болған пневмония, типтік.	Студент тек негізгі ауруды тұжырымдай алады. Диагноздың негізін толық түсіндіре алмайды. Мысалы: пневмония (немесе бірдей жауаптар эквивалент ретінде қабылданады: өкпе тінінің тығыздалуы синдромы, обструктивті синдром, жедел тыныс жетіспеушілігі синдромы және т.б.).	Студент диагнозды тұжырымдай алмайды. Немесе диагноздың негіздемесін түсіндіре алмайды (сабақтың тақырыбына сәйкес диагнозды кездейсоқ атайды)
10	Емдеу принциптері	Негізгі топтарды біледі, яғни. осы ауруды емдеуге арналған негізгі	Негізгі топтарды біледі, яғни. осы ауруды емдеуге арналған негізгі	Емдеудің негізгі принциптерін ғана біледі. Берілген	Емдеудің негізгі принциптерін ғана біледі. Тек дәрілік	

	<p>препараттар, олардың әсер ету механизмі және осы препараттардың жіктелуі. Дәрі-дәрмектерді ақылға қонымды түрде таңдайды: берілген науқастың көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін ескере отырып. Науқасқа тағайындалған дәрілердің ең маңызды жанама әсерлері туралы хабарлайды. Науқасқа препаратты қабылдау ерекшеліктері туралы хабарлайды (мысалы, тамақтан кейін, көп су ішу және т.б.) Емдеу тиімділігінің критерийлері және науқастың жағдайын жақсартудың күтілетін мерзімі анықталды. Ол емдеуді бақылаудың уақыты мен әдістерін, субъективті және объективті мәліметтерді, зертханалық және емдеуді визуалды бақылау деректерін атады.</p>	<p>препараттар, олардың әсер ету механизмі және осы препараттардың жіктелуі. Берілген науқасқа көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтайды. Науқасқа тағайындалған дәрілердің ең маңызды жанама әсерлері туралы хабарлайды. Науқасқа препаратты қабылдау ерекшеліктері туралы хабарлайды (мысалы, тамақтан кейін, көп су ішу және т.б.) Емдеу тиімділігінің анықталған критерийлері.</p>	<p>ауруды емдеуге арналған негізгі препараттар тобын ғана атайды (мысалы, кең спектрлі антибиотиктер). Негізгі препараттардың әсер ету механизмін біледі.</p>	<p>заттардың класын атай алады (мысалы, антибиотиктер немесе бронходилататорлар). Дәрілік заттардың жіктелуін білмейді. Әсер ету механизмі қарапайым деңгейде жалпы түрде түсіндіріледі (мысалы, антибиотиктер бактерияларды өлтіреді және т.б.).</p>	
Барлығы	100	80	60	40	20

Медициналық тарихты жазудың баллдық рейтингі (максималды 100 балл)

№	Критерийлер (баллдық жүйе арқылы бағаланады)	10	8	6	4	2
		<i>Өте жақсы</i>	<i>Ортадан жоғары</i>	<i>қанағаттанарлық</i>	<i>Дұрыстауды талап етеді</i>	<i>Дұрыс емес</i>
1	Науқастардың шағымдары: негізгі және қайталама	Толық және жүйеленген, маңызды бөлшектерді түсіну	Дәл және толық	Негізгі ақпарат	Толық емес немесе дәл емес, кейбір мәліметтер жоқ	Маңызды нәрсені жіберіп алады
2	Медициналық тарихты алу					
3	Өмір тарихы					
4	Объективті жағдай – жалпы тексеру	Толық, тиімді, ұйымдастырылған, маңызды бөлшектерді түсіну	Тұрақты және дұрыс	Негізгі деректерді анықтау	Толық емес немесе толығымен дұрыс емес, пациенттің жайлылығына назар аудармайды	Сәйкес емес деректер
5	Тыныс алу жүйесі	Инспекция, пальпация, перкуссия және аускультацияның барлық дағдыларын толық, тиімді, техникалық дұрыс қолдану	Емтиханның барлық дағдыларын толық, тиімді, техникалық дұрыс қолдану, аздаған қателері бар физикалық тексеру немесе орындау кезінде түзетілген	Негізгі деректер анықталды Физикалық тексеру дағдылары игерілді	Толық емес немесе дәл емес Физикалық тексеру дағдыларын жетілдіру қажет	Маңызды деректер жоқ Жағымсыз физикалық тексеру дағдылары
6	Жүрек-тамыр жүйесі					
7	Асқорыту жүйесі					
8	Несеп-жыныс жүйесі	Барлық арнайы емтихан дағдыларын толық, тиімді, техникалық дұрыс қолдану				
9	Тірек-қимыл жүйесі	Барлық арнайы емтихан дағдыларын толық, тиімді, техникалық дұрыс қолдану				
10	Ауру тарихының презентациясы	Ең толық сипаттама және презентация Мәселені толық түсінеді және оны науқастың ерекшеліктерімен байланыстырады	нақты, бағытталған; фактілерді таңдау түсінушілікті көрсетеді	Жазба пішінде және барлық негізгі ақпаратты қамтиды;	Көптеген маңызды олқылықтар көбінесе сенімсіз немесе маңызды емес фактілерді қамтиды	Жағдайды бақылаудың жоқтығы, көптеген маңызды олқылықтар, көптеген нақтылау сұрақтары

СӨЖ – шығармашылық тапсырманы балдық-рейтингтік бағалау (шекті 90 балл) + ағылшын тілі мен тайм-менеджмент үшін бонус

		10	8	4	2
1	Проблемаға үңілу	Жинақы, мұқият, анықталған негізгі проблемаға қатысты сұрақтарды анықтап, клиникалық жағдайды нақты түсінеді	Жинақы, мұқият, анықталған негізгі проблемаға қатысты сұрақтарды анықтай алады, бірақ нақты клиникалық жағдайды түсінбейді	Мұқият емес, негізгі мәселеге қатысы жоқ сұрақтарға ауытқиды	Дәл емес, маңызды ақпаратқа емес, қажетсіз мәліметтерге мән береді
2	Презентацияда ақпарат берілуі, тиімділігі	Тақырып бойынша қажет мәліметтер толықтай түрде еркін, ретті, логикалық тұрғыда жеткізілді Өнім формасы дұрыс таңдалған	Қажет бүкіл мәлімет логикалық тұрғыда жеткізілді, бірақ ұсақ кемшін тұстары бар	Қажет бүкіл мәлімет ретсіз түрде жеткізілді, қателері бар	Тақырып бойынша маңызды мәлімет көрсетілмеген, дөрекі қателері бар
3	Дәлелділігі	Қолданылған материалдар дәлелденген факттерге негізделген. Қолданылған факттердің дәйектілік деңгейі мен сапасын түсінгендігін көрсете алуы	Кейбір қорытындылар мен тұжырымдар қателер мен дәлелденбеген факттерге сүйеніп жасалған. Дәлелділік деңгейі мен сапасы туралы түсінік толық емес.	Проблеманы жеткілікті түрде түсінбеген, кейбір қорытынды мен тұжырымдар дәлелденбеген мәліметтерге сүйеніп жасалған – күмәнді ақпарат көздерін қолданған	Қорытындылар мен тұжырымдар негізделмеген немесе дұрыс емес
4	Дәйектілігі мен реттілігі	Ұсыным дәйекті және ретті түрде жасалған, ішкі мазмұнының басы мен соңы бар, тұжырымдары бірізді, олардың арасында логикалық байланыс бар	Мазмұнының басы мен соңы бар, тұжырымдары бірізді, алайда нақты емес	Ұсынымда бірізділік пен дәйектілік жоқ, бірақ негізгі идеяны байқауға болады	Бір ойдан екіншісіне дәйексіз ауысып кете береді, негізгі идеяны байқау қиын
5	Әдебиет көздерін талдау	Әдебиет көздерінен алынған мәліметтердің арасында дәйекті байланыс бар, негізгі және қосымша ақпарат көздерін терең зерттегенін көрсетеді	Тек негізгі ақпарат көздерін терең зерттегенін көрсетеді	Әдеби мәліметтер әр кез орында қолданылмаған, айтып отырған мәселенің дәйектілігі мен дәлелділігін көрсете алмады	Ұсыным бірізді емес, ретсіз, қарама-қайшы ойлар бар. Негізгі оқулық бойынша білімі жоқ
6	Тәжірибелік маңызы	Жоғары	Бар	Жеткіліксіз	Мүлдем дұрыс емес
7	Пациенттің мәселесіне бағытталуы	Жоғары	Бар	Жеткіліксіз	Мүлдем дұрыс емес

8	Болашақ тәжірибеде қолдануға лайықтылығы	Жоғары	Қолдануға болады	Жеткіліксіз	Мүлдем дұрыс емес
9	Ұсынымның көрнекілігі, сапасы (баяндаушының бағасы)	Дұрыс, Power Point-тің немесе басқа гаджеттердің бүкіл мүмкіндіктері пайдаланылған, материалды толық біледі, өзіне сенімді түрде баяндайды	Көрнекілік құралдары шамадан көп немесе жеткіліксіз, материалды жартылай меңгерген	Көрнекілік құралдарындағы ақпараттар дұрыс емес, өзіне сенімсіз түрде баяндайды	Матералды меңгермеген, оны баяндай алмайды
б о н у с	Ағылшын тілі/ орыс тілі/қазақ тілі*	Ұсыным ағылшын/орыс/қазақ тілдерінде толық тапсырылды (каф. Меңгерушісі тексереді) сапасына байланысты + 10-20 балл	Ұсыным ағылшын тілінде дайындалып, орыс/қазақ тілінде тапсырылды. Сапасына байланысты + 5-10 балл (немесе керісінше)	Ұсынымды дайындау барысында ағылшын тілді әдеби көздер қолданылған. Сапасына байланысты+ 2-5 балл	
б о н у с	Тайм-менеджмент**	Ұсыным уақытынан бұрын тапсырылды. 10 балл қосылады	Ұсыным уақытында тапсырылды – балл қосылмайды	Тапсыру уақытынан аздап кешіккен, ұсыным сапасы төмендемеген. 2 баллға кеміту	Кешігіп тапсырылды. 10 баллға кеміту
Б о н у с	Рейтинг***	Қосымша баллдар (10 баллға дейін)	Ерекше жұмыс, мысалы: Топтағы ең жақсы жұмыс Шығармашылық тәсіл Тапсырманы орындауда инновациялық тәсіл қолдану Топтың ұсынысы бойынша		
<p>* - қазақ/орыс топтары үшін – ағылшын тілі; ағылшын тілінде оқитын топтар үшін – тапсырманы қазақ немесе орыс тілдерінде орындау</p> <p>*Мерзім - оқытушы анықтайды, әдетте – аралық бақылау күні</p> <p>** осылайша ең жоғары 90 балл алуға болады, 90-нан жоғары алу үшін күтілгеннен жоғары нәтиже көрсету қажет</p>					